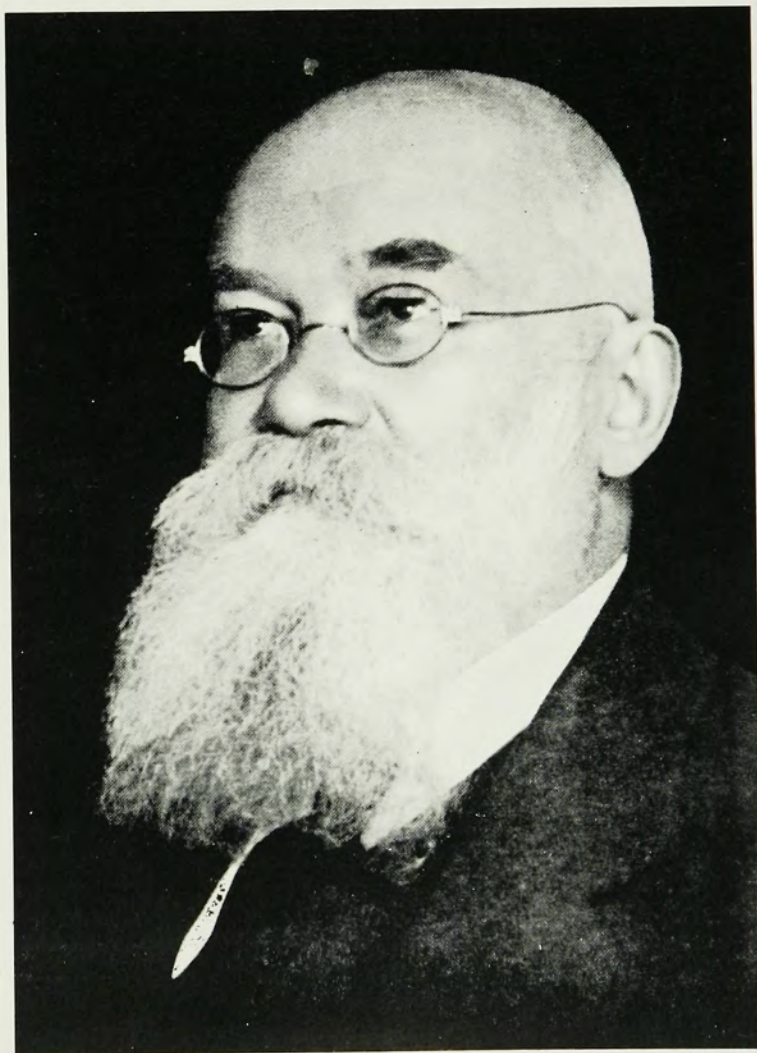

22. I. 1919 — 22. I. 1969

"Віднині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України — Західньо-Українська Народня Республіка і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирали кращі сини України. Від нині є єдина, незалежна Українська Народня Республіка..."

ЮНАК

СІЧЕНЬ 1969 JANUARY

М. Трушевський

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христя Велигорська, ст. пл. Лілея Волянська, пл. сен. Тит Геврик, Софія Лада, пл. розв. Марта Навроцька, Богдан Певний, ст. пл. Юрій Савицький. ● На обгортці: Проф. Михайло Грушевський, найвизначніший український історик і один з найвидатніших наших науковців, публіцистів та політиків, Голова Української Центральної Ради в Києві (1917 р.) і перший Президент Української Народної Республіки, обраний однодушно 29. 4. 1918 р. ● У віконці на обгортці: Слова державного акту, яким проголошено в Києві 50 років тому, 22 січня 1919 р., об'єднання всіх українських земель в одній соборній українській державі — Українській Народній Республіці.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 Святкові побажання
- 2 Голодна кутя абож другий Свят-вечір
- 3 Старовинна колядка
- 4 Подруга Гребля: І я у Києві чула золотий гомін...
- 6 Сучасні визначні українці: Михайло Яримович
- 7 Л. Онишкевич: Остап Тарнавський
- 7 О. Тарнавський: Присвята
- 8 Л. Онишкевич: Марта Тарнавська
- 8 М. Тарнавська: Поезії
- 9 В. Ткач: Володимир
- 9 У. Близняк: Міраж
- 10 Сьома гласова "Орликіада"
- 11 Другий конкурс СУЖ Канади на творчість молодих
- 12 Л. Ю.: Змаг на 22 січня
- 14 Л. Онишкевич: Пізнай свій край
- 16 О. Залеський: Мала розвідувачка — "А 12"
- 18 Оповідка: Замовляйте цікаву книжку!
- 19 Поради Подруги Дади
- 19 Друга виставка творчості молоді в Нью-Йорку
- 20 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 21 О. Кузьмович: Започатковуємо бібліотеку "Юнака"
- 22 Л. Шулякевич: Дещо з Олімпіади 1968 р.
- 23 Відбиванковий турнір пластового юнацтва
- 24 Хроніка
- 23 Наше листування

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Членами редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Рисунок мистця Я. Гніздовського

Дорогі Подруги і Друзі!

Увіходимо в Новий Рік, а з ним у місяць святкувань — релігійних, родинних та національних.

Хотілось би кожній і кожному з Вас укласти в це перше число «Юнака» у 1969 році — особисті, щирі побажання радісного Різдва Христового і щасливого Нового Року!

Хотілось би, щоб Ви переглядали сторінки Вашого журналу немов би вони були призначені лише для Вас, щоб Ви відчули той зв'язок, який повинен бути між нами, відчути те щире ставлення, яке має редакція пластового журналу до своїх читачів!

Усі ж бо ми разом творимо немов велику пластову родину, яка взаємно собою радіє, журиться і взаємно собі допомагає.

В усіх нас одна відзнака на грудях, один поздоров і одне бажання — хоч доля розсипала нас тепер по всіх континентах. Думками ми завжди об'єднуємося, а особливо у час кожних великих святкувань.

Січень 1969 року вишнютковий для нас, українців. Це не лише місяць, у якому святкуємо народження Христа, але і час народження Української Державної Соборності. Саме перед 50-ма роками актом 22 січня 1919 р. з'єдналися століттями відірвані одна від одної усі частини України в одну нерозривну Українську Державу.

Хай це з'єднання не лише земель, але думок і чинів буде нам усім прикладом і найкращою дорогою до відзначування цієї п'ятдесятої річниці у цьому 1969 році.

А ми, велика пластова родина, започаткуймо його в українських громадах запаленням нашої традиційної пластової Свят-вечірньої свічки, у полум'ї якої зустрічаються і об'єднуються наші думки і бажання.

Ваша редакторка

ДОРОГІ ЮНАЧКИ І ЮНАКИ!

З радісними Святами Різдва Христового і з Нозим Роком шлемо Вам усім, розкиненим по далеких континентах, на сторінках Вашого пластового журналу, що доходить у кожную закутину — наші найкращі побажання Веселих і Щасливих Свят!

Нехай цей Новий Рік, що проходитьиме в українській громаді під знаком 50-річчя Соборності України закріпить у Вас почуття ідентичності з українською спільнотою і зміцнить у Вас справжню пластову дружбу!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За Головну Пластову Булаву:

пл. сен. Юрій Ференцевич
голова

пл. сен. Олександра Юзенів
секретарка

ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВИЙ ПРОВІД
КРАЙОВІ ПЛАСТОВІ ПРОВІДИ
СТАНІЧНІ ПЛАСТОВІ ПРОВІДИ
УСІХ ПЛАСТОВИХ ЮНАКІВ І ЮНАЧОК
УСІХ СПІВРОБІТНИКІВ
І ПЕРЕДПЛАТНИКІВ
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
І НОВИМ РОКОМ
ВІТАЄ

РЕДАКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ГОЛОДНА КУТЯ АБОЖ ДРУГИЙ СВЯТ-ВЕЧІР

На Східньо-українських землях цей день, вірніше — вечір, зветься «Голодна кутя» або другий «Свят-вечір». Так само, як і на перший «Свят-вечір», готують кутю та узвар, але вже немає так багато страв, як було вперше, бож ця кутя вже «голодна».

Увесь день треба постувати, а ввечері вечеряти із кутею та узваром. Крім того, у цей вечір «проганяють кутю». Дівчата і хлопці вибігають на вулицю, б'ють паліччям об тини, здіймають галас, сміх, грають у сніжинки, борикаються і весело та галасливо проводять увесь цей вечір.

Пізно ввечері виносять із хати того «дідуха», що вже обмолочений посівальником на Новий Рік, розривають його і палять на вигоні або в садку, а потім дівчата збирають той попіл на мішок і розсівають по городі «щоб краще уродили огірки».

На Західньому Поділлі (Чортківщина) — це «щедрий вечір» із такою ж самою вечерею, як і на Свят-вечір. Але замість колядок ідуть щедрівки, що своїм змістом та характером подібні до наших щедрівок, на «Маланки» під «Новий Рік».

Ранком у церкві святять воду. Ідучи на водосвяття, люди несуть із собою посуд на воду, уквітчаний сухими або паперовими квітами. Їсти не можна, аж поки не посвятять воду. Коли нап'ються свяченої води, тоді лише сідають до снідання. По сніданні господиня або старша дочка набирає в мисочку трохи борошна і на свяченій воді замішує ріденьке тісто. Ним малює хрести на всіх чотирьох стінах хати, у снігах, коморі, у стайні та в інших будинках.

Потім батько бере в мисочку свяченої води, кропило і кропить усю родину, а якщо є гість, то й гостя, промовляючи:

— Дай, Боже, і на той рік дочекати!

Далі він іде кропити в сніги, на подвір'я і за хатою. Якщо є в господаря діти, то друга віком дитина бере в руки спеціально для нього спечені три пироги і ходить слідом за батьком. Перший пиріг кусає в хаті, другий перед хатою, а третій за хатою.

Перед вечерею знову на стіл під скатерку намошують сіна, трусять у хаті долівку соломкою та на покутті ставлять «дідуха». Знову батько вносить сніп немолочної пшениці і віншує:

— Віншую вас щастям, здоров'ям із цим щедрим вечером, щоб ми в щасті й здоров'ї ці свята спровадили і других дочекали. Від ста літ, до ста літ, доки нам пан Біг назначить вік.

Перед тим, як сісти вже до вечері, батько «клячить» — стає на коліна перед образами й молиться Богу; разом із ним молиться і вся родина.

Помолившись, батько сідає до столу і запрошує всю родину до вечері. Мати подає на стіл Свят-вечірню страву. Починається вечеря, як звичайно, із куті.

У цей вечір дівчина, що збирається вийти заміж, ворожить. Вона збирає всі ложки зі столу й виходить із хати. Стає на порозі і тричі тарабанить ложками. За кожним разом зупиняється і вслухується в спокійну тишу зимової ночі. Звідки до неї долине собаче гавкання, туди вона й заміж піде.

У цей вечір, звичайно вже по вечері, ходять щедрувати. Щедрують діти, а також і дорослі.

Щедрівки також, як і колядки, призначаються самому господареві, господині, хлопцеві або дівчині (панні).

Діти під вікном господареві щедрують:

Ой, чи є, чи нема пана господаря вдома?
Нема його вдома, поїхав до Львова.
Щедрий вечір, Божий вечір, поїхав до Львова.

Деревню скупує, світлицю буде,
Щедрий вечір, Божий вечір, світлицю буде.

А в тій світлиці три столи — престоли,
Щедрий вечір, Божий вечір, три столи — престоли.

На кожному столику три келехи стоять,
Щедрий вечір, Божий вечір, келехи стоять.

Із першого келеха сам господар заживав,
Щедрий вечір, Божий вечір, сам господар заживав.

З другого келеха син Божий заживав,
Щедрий вечір, Божий вечір, син Божий заживав.

З третього — Пресвята Діва.
Щедрий вечір, Божий вечір, Пресвятая Діва.

Пресвятая Діва по церкві ходила,
Щедрий вечір, Божий вечір, по церкві ходила.

По церкві ходила Богу ся молила,
Щедрий вечір, Божий вечір, Богу ся молила.

Записано від Фартушка Стефана,
що походить із села Губичі, Добро-
мильського повіту на Львівщині.

Для хлопця щедрують:

Косив Василь яру пшеницю.
Бриніла коса коло покоса, бриніла.
Прийшов до нього батенько його.
Бриніла коса коло покоса, бриніла.
Василько-душко, час вже додому!
Бриніла коса коло покоса, бриніла.
Ой зараз піду, най покіс дійду!
Бриніла коса коло покоса, бриніла.
Покіс дійшов, додому не йшов.
Бриніла коса коло покоса, бриніла.

Далі співають, що до Василька прийшла ще й
«Матінка», «браточок», «сестронька» і всім він обі-
цяв покіс дійти й додому піти, але все ж не йшов.
Нарешті приходить до нього «миленька його» і він
її вже послухав та:

Покіс дійшов і додому пішов.
Бриніла коса коло покоса, бриніла.

Записано від Пиріг Марії, село
Паушівка на Чортківщині.

Дорослі хлопці щедрують дівчатам. Група хло-
пців підходить під вікно тієї хати, де є дівчина, і їй
щедрують. Це ознака, що цю дівчину хлопці ви-
кликають уже, як панну і пророкують їй на цей рік
весілля. Якщо хлопці поминають хату дівчини, то
цим самим виявляють до неї погорду, що, безпереч-
но, ображає її. А тому в цей вечір кожна дівчина,
щохвилини чекає під вікном пісні:

Ой, на леді, на Йордані,
Святять воду три янголи.
Йордан воду розливає,
Ворон-коні напуває.
Там Марія біль білила,
Рум'янеє личко мила,
До місяця говорила:
«Ой, місяце, місяченьку,
Світи ясно курниченку,
Немає ким дати знати.
Ідь, батеньку, біль збирати».

Батенько сі відмогає:
«Я не піду, не поїду.
В мене сани не складені,
Ворон-коні не ковані».

Знову повторюється те ж саме словами:

«Ой, на леді на Йордані», і т. д.

Панна Марія звертається до матері, сестри,
брата — всі відмовляються. Нарешті звертається
до миленького і він уже не відмовляється:

Миленький сі не відмагає.
«А я піду, я поїду.
В мене сани покладені.
Ворон-коні поковані.
Буде Христос на Йордані».

Ще довго лунають в цей вечір пісні та ще дов-
го ворожать рівчата...

Олекса Степовий

(Із збірки «Звичаї нашого народу» ч. 1)

СТАРОВИННА КОЛЯДА

А д'сему дому, а д'веселому
Ой дай Боже!
Ту ся панове все із'їджали
Ай у тім дому була Пречиста.
«Свята Пречиста, продай нам Христа.
Продай нам Христа на королика,
Бо в наші землі короля нема,
Короля нема та й згоди нема.
Ой якже і в нас королець буде,
Королець буде та й згода буде».

«Ой підіть же ви у темний лісочок,
Там порахуйте дрібний листочок;
Як ви листочок порахуете,
А тогді Христа із собою візьмете».
Ой підіть же ви у Чорную гору,
Там порахуйте шовкову траву;
Ой як ви траву порахуете,
Тогді ж Христа з собов возьмете!
Підіть же ви у синє море,
Та порахуйте жовтий пісочок!
Як ви пісочок порахуете,
То тогді Христа з собов возьмете».

Записано в Григорові
Буцацького повіту, Галичина

Дорогі Юні Друзі і Подруги!

Я все ще у полоні вражень, які я привезла з України. І оце як наближається святковий день найбільшої дати в історії України найновішої доби — 50-річчя славного 22 Січня 1919 року, ці мої глибокі переживання, зв'язані із зустріччю з нашими київськими пам'ятниками — символами державної України, із храмом Собору св. Софії, пам'ятником Богданові Хмельницькому на Софійському майдані і тим славним місцем на цьому ж майдані, де 22 січня 1919 р. при тисячних махах нашого народу був проголошений акт злуки всіх українських земель в одну соборну державу українського народу, всі ці враження і думки повертаються до мене наново.

Софійський Собор і його дзвіниця (висока вежа позаду) на тлі будівель старовинної частини Києва.

З молитовними думками і настроями, що переносили мене в минуле, зближалася я вперше до цих місць і пам'яток.

Чи знаєте, Ви мої Юні Друзі, що в житті людини і народів є такі матеріальні історичні цін-

І Я У КИЄВІ ЧУЛА ЗОЛОТИЙ ГОМІН...

ності, які стаються символами та немов скупчують у собі все народне духове добро. А потім те духове добро беруть нащадки і перетворюють у цілющу силу. Такою силою є мистецтво. Чи пригадуєте ті всі вірші, що їх написали наші поети про Київ, про св. Софію, пам'ятник Богданові Хмельницькому, про 22 Січня 1918 і 1919 років? Усі вони пригадалися мені, коли я зустрінулася із цими пам'ятниками віч-на-віч. Знаєте поему «Золотий гомін» Павла Тичини? Я її перед виїздом в Україну перечитала насвіжо, підготовляючись до ватри, якою ми в цьогорічному пластовому таборі святкували 50-річчя 22 січня 1918 р.

Собор св. Володимира в Києві. Це одна з шести київських церков, в яких все ще відправляються богослуження, співає гарний хор і яку численно відвідують мешканці Києва і закордонні туристи.

Тичина, тоді ще молодий, надхнений переживаннями недавніх подій відродження державності України і злуки її земель після довгих сторіч поділу та неволі, надхнений поетичною візією передав свої поетичні образи і настрої з неймовірною силою і красою у цій своїй поемі. Ніде краса її не діє на вас із більшою силою як саме на Софійському майдані. Тут ви зовсім піддаєтесь їй, тут ви можете зрозуміти, звідки в поета могли взятися його образи і переживання.

АХ ТОЙ ГОМІН!...

Це був недільний ранок без людського гамору і вуличного руху. Бриніла тиша... і підвівши голову в синяву неба, заплющивши очі перед сліпучим сонцем, я слухала, і мені вчувалися звуки тичинівських «соняшних клярнетів»... і «гомін золотий»...

Тут на Софійському майдані, куди б Ви не спрямували свій зір, бачите щось Вам знайоме з розповідей, з літератури. «Золоті Ворота», через які вдиралися гураганом руїники Києва, проходили валки купецькі, маршували в залізо окуті княжі дружинники і через яку колись ніжно вливався «синій степ» із своїми сонценосними піснями, говорили до мене мовчазними мурами... мовою історії, літератури...

Звалища "Золотих Воріт" — славнозвісної брами старовинного Києва при Володимирській вулиці, в центрі міста, недалеко Софійського Собору.

Фрески та ікони всередині храму св. Софії, славнозвісна запрестольна ікона-Оранта у мой уяві оживляли всі знані ще з юнацьких років легенди Наталени Королевої про княжого маляра Аліпія, про чуда, які ставалися з його іконами, коли їх, як в це вірив святець-маляр, уночі малював янгол...

Богданів пам'ятник розповідав іншу сторінку нашої історії. Його постать на рвучкому коні з булавою в руці спонукує Вашу уяву вихром летіти по місцях його походів, битов, то знову повертатися з ним до осяйного Києва. Творець козацької держави, хоча записаний у Шевченковому «Кобзарі» як «нерозумний син», але у пам'яті народу він живе як Богом даний визволитель народу.

Пам'ятник гетьмана Богдана Хмельницького на Софійському майдані

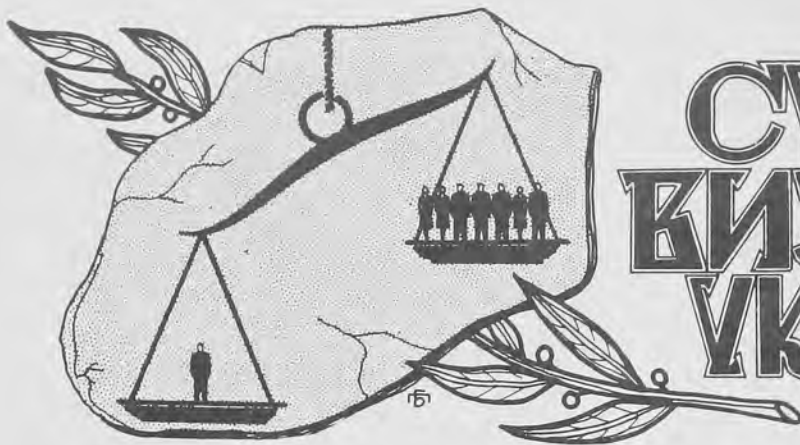
Пам'ятні дні 22 Січня змальовані у поемі Тичини незабутніми картинами: У день радості з Воскресення України предки встали з могил, щоб принести і сонцю свою поганську жертву. Поет чув, як в небі плили, наче ріки, звуки дзвонів Лаври і Софії до самого Бога. І Бог з'явивсь над Дніпром та пішов «небесними ланами» над цілою Україною засівати у душі «зерна кришталевої музики» — того доброго почуття, що підносить душу до висот. І тоді народ, скинувши гори каміння із грудей, прийшов до Києва молитися. Київ молився за всю Україну...

І хіба ж дивно, що під впливом цих образів з поеми Тичини, зустрівшись уперше віч-на-віч із київськими пам'ятниками — символами наших найбільших національних ідеалів Державности і Соборности, у мене створилося враження, ніби цього соняшного пам'ятного недільного ранку я чула у Києві тичинівський «золотий гомін»..., не зважаючи на все! У мене тоді скріпилося переконання, висловлене у сонеті Миколи Зерова, що:

«Живе життя і силу ще таїть
Оця гора зелена і дрімлива,
Ця золотом цвяхована блакить...»

Ваша подруга Гребля

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

МИХАЙЛО ЯРИМОВИЧ

Техніка

У «Юнаку» ч. 8 за 1964 рік писали ми про відомого молодого українського інженера д-ра Михайла Яримовича, який саме тоді був іменований одним із членів «державної підкомісії планування станції у просторі» американського уряду.

Думаємо, що читачам «Юнака» цікаво знати, як далі розвинулася кар'єра д-ра Яримовича і яких він домогся успіхів. У короткому часі, уже в 1964 р., д-р Яримович став відповідальним за діяння всіх систем космічних кораблів «Аполло». У 1965 р. його іменовано технічним директором для випрацювання проєктів орбітної лябораторії із залогою (Manned Orbital Laboratory). В березні 1968 р. його «випозичено» з НАСА до військово-повітряних сил, де він тепер займає пост підсекретаря по ділянці дослідів та розвитку «Assistant Secretary of the Airforce (Research and Development).»

ТЕХНІКА

За його дотеперішню діяльність відділ військово-повітряних сил США наділив д-ра Яримовича спеціальною грамотою за «вийнятково визначну службу» (Exceptional Service Award). У цій грамоті зокрема підкреслено, що «його широке технічне знання та майстерність керівництва були важливими факторами у формулюванні розвитку та прийнятті концепції і плянів орбітної лябораторії із залогою. Він постійно виконував обов'язки, які вимагали незвичайного спеціального знання та уважливості з великою ініціативою та наполегливою цілеспрямованістю.

Особливо визначні досягнення д-ра Яримовича приносять велику честь йому самому, Національній Адміністрації Аеронавтики та Космосу, як теж Військово-Повітряним Силам США». Грамоту підписав Гарольд Бравн — секретар Військово-Повітряних сил.

На знімку бачимо д-ра А. Флякса, підсекретаря Військово-Повітряних Сил, як вручає д-рові М. Яримовичеві грамоту.

Д-р М. Яримович є при цілій своїй великій праці також активним членом української спільноти, а саме — членом управи відділу Т-ва Українських Інженерів, заступником голови Відділу УВАН, членом НТШ та головою батьківського комітету школи українознавства у Вашингтоні, де живе разом із своєю родиною.

Як наші читачі пригадують, дружина д-ра Яримовича — це активна членка куреня УСП «Перші Стежі» і пластука-виховниця Роксоляна, і цим самим зараховуємо його до наших великих приятелів.

Цю приязнь до пластової організації найкраще відчувають члени пластової станиці у Вашингтоні, які мають приємність часто гостити д-ра Яримовича в себе та слухати цікавих розповідей із показом фільмів про експериментальні лети у простір.

ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ

Остап Тарнавський відомий серед українців як поет і есеїст. Свою літературну діяльність починав він з поезії. Останніми роками щораз то більше переходить на есеї. Від 1948 р., коли вийшла друком перша його збірка поезій — «Слова і мрії», появилися ще три: «Життя» (1952 р.), «Мости» (1956 р.) та «Самотнє дерево». Перша збірка повна чутливої лірики:

Увечір вийду до воріт
і ждатиму тебе.
Ніч горі висипле вгорі,
на небо голубе.

Русалкою із далини
нечутно прийдеш ти;
лиш зір намисто задзвенить,
лиш ліс зашелестить.

Позичу в вітру ніжних слів:
тобі складу привіт —
а вітер у слова заплів
барвінку ніжний цвіт.

Збірка «Життя» — це, як автор її називає, «вінок сонетів»: збірка прегарно опрацьованої форми з глибиною думки. Окремими книжками також появилися збірки літературних есеїв — «Подорож поза відоме» (1965 р.) та «Туга за містом» (1966 р.). Тепер Остап Тарнавський приготував до друку збірку новель — «Камінні ступені».

Д-р Яримович у своїй скромності ніколи не підкреслює того, що з-поміж нових переселенців він здобув, либонь, чи не найвищу досі позицію в американському уряді. Навпаки, одержуючи це нове відзначення, він з радістю підкреслив своє українське походження і факт, що приїхав з батьками до США перед кільканадцятьма роками разом із іншими нашими емігрантами.

О. К.

Коли перші друковані вірші поет мав у 17 років, то вже на 21-ому році життя він дістав нагороду за новелю, яку написав на конкурс львівської газети «Діло» (1938 р.). Автор признається, що в своєму родинному місті — Львові він знайшов кілька осіб, які допомогли в його літературній діяльності своїми порадами та заохотою (М. Рудницький, Ів. Німчук). Саме у Львові Остап Тарнавський співпрацював в редакції «Львівські Вісті», як звітодавець театральних вистав і мистецьких та літературних імпрез. Кількість його дописів на ці теми, рецензії на книжки та літературні есеї — перейшли вже тисячку.

Крім літературної діяльності, Остап Тарнавський закінчив студії інженерії (Львів, потім Грац) та здобув ступінь магістра з бібліотекарства (Філядельфія). Тепер він працює бібліотекарем у Міському каледжі Філядельфії. Крім цього він є ексекутивним директором допомогової організації ЗУАДК, є секретарем Об'єднання Українських Письменників «Слово», членом інтернаціонального товариства письменників та редакторів — «НЕН» клубу.

На наше питання, що саме найбільше заохотило автора до літературної діяльності, ми дістали відповідь: читання творів інших авторів. Його захоплювали поезії Тичини, проза Коцюбинського; із чужої літератури — Бодлер, Рільке, Гюґо, Еліот, Дюамель, Діґар, Моруа, Камюс, Гемінґвей. Остап Тарнавський переклав на українську мову багато творів цих поетів, як також деяких польських та російських поетів.

Лариса М. Л. З. Онишкевич

Остап Тарнавський

ПРИСВЯТА

Марті

Чи чекаєш-ждеш на мене, мила,
при відкритім навстіжень вікні,
як тоді, коли нас полонила
біла мрія — пташка на весні?

Чи співає ще ця давня пташка,
чи вірвався дивний її спів?
— Спів пташиний, наче придибашка:
загорівся в полум'я й зотлів...

Чи з вікна ще видні краєвиди,
що ішли аж на кінець землі?
— Розкривались перспективи — види,
щоб пливли уявні кораблі...

Ти чекаєш-ждеш на мене, мила,
при відкритім навстіжень вікні;
я лечу до тебе, мов на крилах,
як у давні проминулі дні.

Бо у нас все ті ж пташині співи,
той же самий краєвид з вікна,
що зродились в серці і доспіли —
наша мрія вічна і одна.

МАРТА ТАРНАВСЬКА

Кільканадцять років тому у пластовій та іншій українській пресі читачі зустрічали під деякими віршами підпис — «Пластука Остапа». Під тим іменем 16-річна Марта Сеньківська (тепер заміжня — Тарнавська) уперше мала видрукований вірш (в «Нашому Шляху», 1946 р.), хоч почала писати вірші ще як десятирічна дівчинка. Подруга Марта завдячує

багато зацікавлення до літератури своєму вуйкові, який часто любив вдома читати з пам'яті поезії різних поетів, зокрема Ігоря Антонича.

Дружба, а пізніше одруження з поетом Остапом Тарнавським далі посилює прив'язання Марти Тарнавської до літератури. Крім того, що вона знаходить спільну мову у поезіях свого чоловіка, подруга Марта признається, що він також вплинув на неї під тим оглядом, що вона суворо перевіряє свої поезії, ставить до себе тверді вимоги.

Бувши юначкою, Марта Тарнавська захоплювалася також віршами Святослава Гординського. Тепер їй найкраще подобаються з українських прозаїків — Михайло Коцюбинський та Василь Стефаник. З іншонаціональних письменників їй припали до вподоби Герман Гессе, Анатоль Франс та Ернест Гемінгвей, поети Рільке, Вордсворт та Емілі Дікінсон.

Марта Тарнавська закінчила студії антропології та соціології у Філадельфії («сумма кум лавде»), де також зробила магістерський диплом з бібліотекарства (1964 р.). Тепер вона працює у правничій бібліотеці Пенсильванського Університету. Ділянка бібліографії для неї дуже цікава. Вона тепер збирає бібліографії «Українська національна революція в поезії від 1917 до 1967 років». Свою професію подруга Марта також пристосовує до Пласту, в якому вона є активною членкою. Тепер вона очолює бібліотеку Пластової Станиці у Філадельфії, яку ведуть членки куреня УПС «Чортополохи».

У Пласті є також два сини-юнаки подружки Марти — Марко та Максим, які завзято пластують і тепер є членами пластового драматичного гуртка.

Крім поезії і своєї професії, подруга Марта займається ще й перекладництвом — головню переклади англійських прозаїків. Ці переклади та її поезії друковані по різних наших журналах як «Київ», «Українська Літературна Газета», Збірник «Слово» ч. 3, «Північне Сяйво» та інші.

Лариса Залеська-Онишкевич

Марта Тарнавська

ВІТЕР

Вітер, солоний вітер,
що хмарить обрій,
вітер, що пахне літом,
п'яний і добрий,

вітер, що бризки піни
несе в обличчя,
вітер, що з далечини
до моря кличе,

вітер, що пестить тіло —
гарячу бронзу,
вітер — рибалка смілий,
надморський бонза,

вітер, що все зуміє,
що дме, мов парус,
поруч з барвистим змієм
рожеву хмару,

вітер — чайок квиління
і шуму повен,
вітер, немов весіння
бурхлива повінь,

вітер, що ніжно пестить
волосся в хустці,
лине, мов перелесник,
мені назустріч.

1958 р.

Марта Тарнавська

НА СПРАВЖНЬОМУ СНІГУ, СТВОРЕНОМУ ЛЮДИНОЮ

Сиплється, стелиться
біла метелиця,
вітром збиває із ніг.
День, наче писанка
сонцем розписана,
а тут, між горами — сніг.

В зелені крузі є
клаптик ілюзії:
створена штучно зима.
Йдемо на лещета,
хоч хтось і плеще там,
що «снігу ж справді нема.»

Мрія засніжена
серце розніжила:
час зупинився на мить.
Сиплється, стелиться
біла метелиця
під сонцесвітлу блакить.

1966 р.

ВОЛОДИМИР

I.

Стоїть він. Сторожить.
Він знає все.

Тихо пливе вода в ріці.
В ній видно небо. Хмари там.
Води в сонці багато.

Він все стояв. (Може не все, але — довго.)
Були корони в його місті.
— Немає...

Були бунчуки.
— Де вони?
Була біда, багатство, воля.
— Нема її...

Кати ще є.
— Їх багато...

II.

Йому сумно. (Але стоїть.)
Він видів їх усіх. (Їх нема, а він — стоїть!)
Наші.
Світ став новий.
Вона тоді хотіла народитись.
— Не дали...

Задусили. А тепер?
Не знаю, спитай його!
Наш сторож міста, він оповість
Про Раду, про універсали, про студентів,
про бої.
Він пам'ятає. Для нього — це нове.
Тобі — історія.

Я питаю. Я ХОЧУ ЗНАТИ.
ХТО ВОНА? ЧИ ЖИВА?

СКАЖИ! НІХТО ІНШИЙ НЕ ЗНАЄ!
Скажи, чому ішли вони?
Я хочу знати.

Я хочу!

**

Він дивиться через ріку.
Бачу минуле в його очах.

Крик волі. Тюрми.
Перемоги, перемоги.

ВОНА!... ВОНА встає
і
падає.

ВОНА ЖИВЕ!
Жий! Не вмірай! Виходь на волю!
— НЕ МОЖЕ!

III.

Я вже Тебе пізнала!
Ми одне!
Моє життя
перепливає
в ТЕБЕ.

Вірляна Ткач
Ньюарк, США

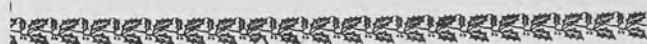

МИРАЖ

У вазі
кілька золотих
колосків пшениці. Волошки.
І мак один. Ні, два —
китиця.

З-поміж червоних пелюстків
крізь чорні очі визирають
душі предків.
І вітер тихо повіває
над українським полем —
на столі.

Пл. вірл. Уляна Близняк
30-ий квірталь УПУ-ок
Нью-Йорк

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає

2. Fraser Ave., Toronto, Ont.

Tel. 537-3401

СЬОМА ПЛАСТОВА ОРЛИКІЯДА

Як уже від семи років, у місяці листопаді Курінь УПС ім. Григора Орлика приготував та провів т. зв. «Орликіяду» для пластового юнацтва східних станиць у США.

Цим разом Орликіяда відбулася 16-го листопада 1968 р. в Бабилон, Лонг Айленд, де звичайно проводять її на площі і приміщеннях місцевої парохії Української Католицької Церкви Святої Родини.

Але цим разом уперше Орликівцям не сприяла погода, і неділя 16-го листопада була виїзково дощова та непривітна. Це спричинило зменшення учасників до 138 і неприсутність багатьох постійних бувальців попередніх Орликіяд.

Після Служби Божої у місцевій українській католицькій церкві учасники зібралися у церковній залі до відкриття Орликіяди.

Її відкрив курінний куреня УПС ім. Г. Орлика та організатор цих змагань пл. сен. Андронік Копистянський, закликаючи присутніх з юнацтва без уваги на «бурі і негоди» радісно і дружно провести змагання. Темою цьогогорічної Орликіяди була «Україна і світ». Учасники мусіли знати завчасу поданий широкий матеріал про українські осяги у поодиноких ділянках життя. Крім цього кожний загін мав приготувати, як звичайно, мистецьку точку не довшу як на три хвилини. У сьомій Орликіяді взяли участь юнацькі «загони» із таких пластових станиць: Бріджпорт, Гемстед, Елізабет, Йонкерс, Коговз, Нью-арк, Нью-Гейвен, Трентон.

Пл. сен. А. Копистянський, вітаючи учасників, пояснив, чому саме ця цікава і приваблива для юнацтва імпреза відбувається завжди в листопаді, і згадав про річницю Листопадового Чину та дня народин Григора Орлика, що припадає на цей місяць. Від Крайової Пластової Старшини у США коротко говорила до юнацтва голова Виховного Сектора пл. сен. О. Кузьмович. Пластовий гімн і гімн Орликівців закінчили святочне відкриття Орликіяди.

Курінний 8-ого Куреня УПС ім. Григора Орлика і провідник "Орликіяди", пл. сен. А. Копистянський, зголошує голові Виховного Сектора КПС у США пл. сен. О. Кузьмович стан учасників "Орликіяди" до відкриття змагу.

Члени комісії Орликіяди"

Гурток юначок з Пластових Станиць в Коговз і Гемстед

Після перерви поодинокі юнацькі «загони» станули до змагу, відповідаючи на вильосовані питання і показуючи свої мистецькі вмінності. «Обрання «гетьманівни» та «гетьмана» і товариська забава, закінчили цей день.

ДРУГИЙ КОНКУРС СУЖ КАНАДИ НА ТВОРЧІСТЬ МОЛОДИХ

Управа Спільки Українських Журналістів Канади проголошує оцим Другий Конкурс на літературну і журналістичну творчість молодих авторів, твори яких друкувалися українською мовою на сторінках українських часописів або журналів, або були видані окремими виданнями у Вільному світі в 1968-ому році.

В конкурсі можуть брати участь **молоді автори до 25-ого року життя** або до віку закінчення університетських студій.

Конкурс молоді творчості за 1968-ий рік буде проведено за такими правилами:

1. Кожна редакція українського часопису або журналу у Вільному світі надсилає на конкурс найбільше три, вибрані нею, твори молодих авторів у формі вирізків із сторінок своєї публікації (статті, репортажі, літературні прозові або поетичні твори, спомини, нариси ітп). Всі ці твори **мусіли бути друковані в даному часописі або журналі, або видані окремим виданням в 1968 році.**

2. Молоді автори можуть теж особисто надсилати на конкурс свої твори, які були друковані в часописах чи журналах або видані окремими виданнями в 1968 році.

3. **Жюрі**, покликане Управою Спільки Українських Журналістів Канади, **вибере з-поміж надісланих на конкурс творів найкращі твори з ділянки журналістики, літературної прози і поезії та призначить нагороди.** Жюрі матиме право встановити класифікацію і кількість нагород відповідно до надісланого конкурсowego матеріалу.

4. Спілька Українських Журналістів Канади призначає від себе на премії для авторів нагороджених творів 150 дол. і закликає українське громадянство добровільними пожертвами збільшити цей фонд конкурсних премій.

5. **Реченець** для надсилання конкурсних творів **кінчиться 28 лютого 1969 р.**

Управа СУЖ Канади просить Редакції українських часописів та журналів і окремих молодих авторів негайно надсилати конкурсні твори. Імена авторів і назви часописів, що надсилають твори на конкурс, треба подавати в окремому заклеєному конверті, позначеному гаслом, яким треба позначити також конкурсний твір. Конкурсну пошту спрямовувати до Управи СУЖ на адресу:

Association of Ukrainian Journalists in Canada
P. O. Box 165, Stn. "D", Toronto 9, Ontario, Canada.

Управа Спільки
Українських Журналістів Канади

Лава юнаків і юначок при відкритті "Орликиди"

Гурток УПУ-ок "Маки" з Ньюарку у своїх гучульських сердаках на "Орликиди".

У висліді змагань та виступів перше місце серед юначок припало з однаковою кількістю пунктів юначкам із Бріджпорту і Гемстеду, друге одержав Коговз, а третє Йонкерс. У юнаків перше місце здобули юнаки з Елізабет, друге з Гемстеду, а третє з Бріджпорту.

Гетьманівною обрано пл. розв. Христину Сливінську, а гетьманичем — пл. розв. О. Халупу з Йонкерс.

ЧИ ДВА НАШІ ЗЕМЛЯКИ МАНДРУЮТЬ 11,000 МИЛЬ?

Як подає агенція Ройтера 2 молоді громадяни СССР закінчили у жовтні 1968 р. свою мандрівку на 11,000 миль уздовж північних кордонів СССР. Агенція подає, що їхні прізвища є Ігор Запорожець, 27-літній журналіст, і Антін Макаренко, 30-літній радієвий інженер. Прізвища вказують на те, що вони українці.

Розпочали вони свою мандрівку від Архангельська, і мандрували, уживаючи північних оленів, санок, запряжених у псів, коней та гумові човни. Мандрівка тривала шість місяців.

Наші мандрівники повернулися щасливо і плянують писати спільно книжку із своїх переживань.

ЗМАГ НА 22 СІЧНЯ...

До пізньої години сиділи в Андрія цілим гуртком і нараджувались, як вступити у завтрішній змаг.

— Юнаки! — сказав друг зв'язковий — завтра відбудеться змаг усіх гуртків коша. В листах, які зараз роздасть курінний, будуть вказівки щодо змагу.

Це було при кінці кошових сходин, і після розходу гуртки порозходилися по кімнатах куренів.

Андрій був гуртковим «Рисів». Відчинив конверт — в ньому лист шифром: 00, 7:00, 7:50, 7:25, 6:05, 5:55, 00, 3:20, 7:15, 6:35, 7:45, 11:10, 00, 9:55, 00, 12:00, 00, 2:15, 00, 5:55, 00, 9:00, 6:35, 9:15, 7:00, 11:10, 00, 7:25, 6:35, 9:00, 9:15, 7:50, 6:35, 7:15, 00, 36 E, 00, 1:15, 7:50, 6:00, 00, 9:00, 6:35, 7:15, 7:50, 6:35, 11:00, 7:25, 11:15, 7:00, 6:35, 00, 11:00, 00, 7:15, 9:50, 9:15, 6:35, 00, 6:00, 9:50, 00, 6:00, 11:10, 6:45, 6:35, 00, 3:25, 6:00, 9:50, 6:45, 11:10, 11:00, 11:15, 00, 1:15, 6:35, 3:25, 7:25, 7:50, 00, 9:00, 11:10, 7:25, 7:00, 11:00, 11:15, 00, 7:15, 7:50, 9:25, 11:00, 6:35. Здобувати: принести з пунктів доказ, що ви там були.

Хлопці: Юрко, Ігор, Марко, Данко, Мирон, Славко і Андрій довго не могли відчитати шифру. Як не підставляли довгі — короткі — не виходило нічого. Аж Ігор, що пильно вичитував і досліджував спосіб праці Шерлока Голмса, почав голосно роздумувати:

— Чи це є Морзе? Чи є якась подібність між числами, що вказувала б на риски і крапки — на два роди знаків?

Вирішили, що ні. Отже, Морзе відпадає. Лишається звичайна азбука і семафор. Мучилися, думали, думали, вкінці винайшли, що годинникові стрілки рухаються як руки, тому можна їх приміняти до семафору. Щоб ніхто з інших гуртків не бачив, взяли ручний годинник і відчитали листа. Відчитали листа і зажурились, як же їм на 12-ту годину зайняти важні пункти міста. Їх же так багато. Не встигнуть.

— Ми розділимося — каже Андрій — і кожний матиме до здобуття кілька пунктів в одній частині міста. Треба тільки добре обдумати їх положення, щоб не тратити зайво часу.

Пішли всі до хати Андрія. Він витягнув мапу міста, комунікаційних шляхів та книжку-провідник Нью-Йорку. Довго сиділи хлопці і укладали плян. Вирішили: Ігор — їде до Вол Стріт — там біржа, торговельний центр, митний уряд, банки. Дістане звідти брошури. Славко — в сторону Об'єднаних Націй. Там Емпаер Стейт Білдинг, амбасади і інше. Мирон — їде на захід — до пристаней — дістане брошури від важливіших корабельних ліній.

— Не забудьте про військову пристань у Брукліні — сказав Юрко.

Він пам'ятає про неї, бо їдучи кожної п'ятниці на сходи мостом через ріку, бачить її.

— Це ми доручимо тобі — сказав Андрій.

— Даю тобі апарат — «Полароїд», зроби ним знімку, бо брошури напевно не дістанеш — зажартував він.

Кожний член гуртка дістав призначення, що здобути. Умовились, що зустрінуться під пам'ятником Т. Мора в Центральному Парку — це на початку парку. Повставали вже раненько — о 6-ій год. Славко поїхав, так, як домовились, Андрій поїхав до Сіті Гол. Дістав, що треба і поїхав до парку. Біля пам'ятника ще не було нікого.

Андрій сів у стіп пам'ятника.

Парк був чудовий — срібlistий сніг вкривав скали, внизу замерзлий частинно ставок. Качки плавають по відкритій воді, немов моторові човни, залишаючи шлях — хвилю.

Андрієві пригадалося, як дідусь розповідав йому про 22-го Січня в Києві. Дідусь був в армії Симона Петлюри, часто показував Андрійкові свої відзнаки, розповідав про боротьбу з большевиками. Та дідуся вже нема. Але глибоко в душі Андрій бачить Софійський майдан у Києві, маси народу, і чує могутній голос, що читає універсал проголошення Самостійности України: «Народе мій!» ... Вчора говорив про це друг кошовий, бо сьогодні ж саме 22 січня — в Нью-Йорку, далеко від України...

Хруснув сніг — глянув — це «Вовки». Недовірливо глянули на Андрія, вийняли компас, зміряли напрям і пішли в сторону ковзанки.

— Де ж це наші хлопці — непокоїться Андрій. «Рисі» найстарший гурток їхнього куреня. Повинні б вив'язатись із завдання добре... Аж ось Мирон!

— Скоб! Маю все — і подав Андрієві летючки, брошури.

— А ти вже знайшов напрям?

— Так, виміряв.

Надійшов і Славко, а за якийсь час і інші хлопці, і інші гуртки. Андрій посортував здобутки та списав все за порядком на окремій картці. Можна йти, тільки Юрка немає. А вже пройшло 6 гуртків.

— Що ж це з Юрком? Та ж він мав тільки один пункт?! — турбуються юнаки.

— Прийдеться йти без нього — радить Ігор.

— Ні, ще почекаємо — це ж важливий пункт — сказав Андрій.

Надійшов гурток учасників — «Пантери». Тяжко було їм зорієнтуватись у азимуті — пішли трохи в бік від правильного напрямку...

Та ось і Юрко. Підбігає розчервонілий, зігрітий...

— Що трапилось?! Проспав!? — злісно мовив Марко.

— Ні — захекано каже Юрко — я хотів сфотографувати зблизка пристань і мене притримала сторожа. Все затягнулося довго, поки я вияснив...

— Не гаймо часу, ходімо, але так як пластуни — не гурмою — сказав Андрій.

Стали в лаву і пішли за Андрієм. Мирон пильнував на пряму за компасом, аж поки не вийшли на «Овечу Поляну». Там було вже багато пластунів, зв'язкові і друг кошовий. Провідники перевіряли здобуті пункти гуртків, а хлопці дістали наказ висипати зі снігу високий пагорок і поставити машт. Аж ось о год. 11:55 — свисток, збірка. Перед лави вийшов друг кошовий з синьо-жовтим національним прапором.

— Писар — виступи! Відчитати наказ! — дав команду бунчужний Микола.

Виступив писар коша і відчитав наказ:

— Дорогі Юнаки! Сьогодні минає 50 років, коли на Софійському Майдані в Києві проголошено Соборність України! Хай цей день пригадає нам, що нашим завданням є допомагати всіма силами, щоб Україна знову, так як тоді, стала вільною! Хай не буде між нами байдужих, безвільних юнаків, хай ми станемо найкращими, бо завдання перед нами великі. Завданням сьогоднішнього змагу — здобути місто для України. Тому ви мали виконати його якнайкраще по своїх силах. Провід коша повідомляє, що, беручи на увагу пластову поставу та важливість здобутих стратегічних пунктів, місто здобув гурток розвідувачів «Рись» — головню тим, що здобув військову пристань.

С к о б !

Дано в Нью-Йорку, 22. 1. 1969 р.

Хлопці перекинулися зором. Показалося, що вони єдині подумали про військову пристань.

Викликано гурток і вручено їм прапор. Андрій вийшов на пагорбок і прив'язав прапор до вбитого у сніг машту.

— Струнко! Національний гімн!...

І полинуло морозним ранком по цілому парку: Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля...

Текст листа був такий:

Кінець змагу о 12-й год. у Центральному Парку. Напряму — 36 Е. від пам'ятника Т. Мора до дуба. Здобути важливі пункти міста...

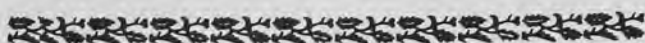
Л. Ю.

НА 1969 РІК

Чи Ви вже
вирівняли
передплату?

6.00 ДОЛ.

75 РОКІВ СЛУЖБИ НАРОДОВІ! 1894 - 1969

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

та

НОВИМ РОКОМ

ВІТАЄМО НАШИХ КАНАДСЬКИХ ЧЛЕНІВ

І ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

А зокрема зорганізованих у рядах УНСоюзу
пластових Юнаків і Юначок

та закликаємо тих,

які ще не є членами нашої 88-000-ої громади, стати

ЮВІЛЕЙНИМИ ЧЛЕНАМИ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В ЙОГО 75-РІЧЧЯ,

щоб придбати для себе і своїх рідних конечне
життєве забезпечення та разом з найстаршою
українською установою у світі розбудовувати
наші національні та господарські здобутки.

ТІЛЬКИ У ВЕЛИКІЙ ГРОМАДІ

МОЖЛИВІ ВЕЛИКІ ЗДОБУТКИ!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Український Народний Союз

ЦЕНТРАЛЯ:

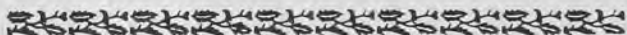
81 - 83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303
U. S. A.

Telephone: 201-HE-5-8740

КАНАДСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ:

18 Leland Avenue,
Toronto 18, Ont.
Canada.

Telephone: 239-7564

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ
KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

Дорогі Друзі!

У різдвяний час думки українців по цілому широкому світі летять у далеку Україну, прикрашену тисячами золотoverхих церков, мов дівчина віночками. А з усіх церков може найкращими є старовинні будівлі Києво-Печерської Лаври, яка вже майже 1000 років прикрашує нашу столицю.

1. Почали будувати Лавру ще 1051 р. на місці, де були печери над Дніпром. У цих печерах уже і перед тим жили манахи, писали літописці, приносили віру Христову в нашу землю. І назвали цей монастир "Печерським" віт тих печер, які збереглися ще й досьогодні.

3. Київ не раз зазнавав варварських наїздів і знищення: татари, москалі, поляки, большевики, німці-нацисти усі приклали своїх рук до цього діла... Тож і Печерська Лавра перебула неодне. Але вона така велика, така могутня, що ніякий ворог її ще ніколи не знищив... Так і сьогодні вона стоїть, як один із найбільших і найкращих архітектурно-культурних пам'ятників Європи. У ній безліч церков, брам, будівель, гробниць. На фото — Всіхсвятська церква і так звані "економічні" ворота.

4. А тут ще інша церква — Микільська із 17-го століття. Печерська Лавра переважно в стилі (козацького) барокка, але в її архітектурі і орнаментах є багато українських мотивів — народніх. Це ж і не виво: багато мистців, які довгі, довгі роки споруджували цей комплекс, — це були селяни, часто й кріпаки, які висловлювали свою глибоку релігійність творенням краси для слави Христа.

5. Стож, на цій світлиці, на цих "дальніх" печер і бачили, пограбували. А ще пер туристам, як серію, очевидно, і музей атеїзму, нути глибоко-релігійний у істів, але всі, хто відвідав, їм це не вдалось.

6. На цьому фото бачимо, тепер це музей українського бароко, який большевики замкнули, щили, пограбували. А ще пер туристам, як серію, очевидно, і музей атеїзму, нути глибоко-релігійний у істів, але всі, хто відвідав, їм це не вдалось.

2

ПІЗНАЙ

3

4

"Лавра" — це ж грецьке слово, що означає "вулиця, квартал, бльок"

2. Головний ухід до сьогоднішньої Печерської Лаври попід Троїцькою надбрамною церквою, яку збудовано у 1106-1108 роках. У цій церкві надзвичайно цінний стінний розпис із 18-го сторіччя та золотом критий іконостас. Це тепер найстарша церква в Лаврі, бо прекрасний Успенський Собор, збудований в 1073 - 1078 роках, збурено під час Другої світової війни. Хто поповнив таке вандализм? Правдоподібно і большевики, і нацисти: большевики підклали динаміт, а нацисти пограбували і висадили в повітря цю найкращу з українських церкв.

ачимо дзвіницю із так зва-
ав її кріпак С. Ковнір. На
лі Дальніх Печер: церкву,
астир від наскоків ворогів.

колишню митрополічу па-
ького мистецтва. Москалі-
кий монастир, багато зни-
ишилось — показують те-
ів. Між тими музеями є,
так вони стараються обер-
нських народ у народ ате-
давно Україну, сам бачив:

ВІЙ КРАЙ

5

6

7

7. На світлині — цікавий архітектурний деталь: арки фасаду колишньої друкарні Лаври. Бож Лавра ще від часів старовинних літописців — це не лише релігійна споруда, але у великій мірі, також український центр культури: тут знаходилися школи, бібліотеки, видавництва, мистецькі майстерні, друкарні, осідки науки і мистецтва.

8. І ще одна дзвіниця Лаври. Вона, як і більшість будівель, у стилі барокко. Але перші старовинні будівлі Лаври були у візантійському стилі, із тих часів мало що осталося, бо Лавру не раз нищено і її перебудовувано.

9. Останній погляд на Лавру — на Дніпро, на мальовничі кручі. Прощай, Києве, прощай, Лавро золотаверха!

Л. Онишкевич

9

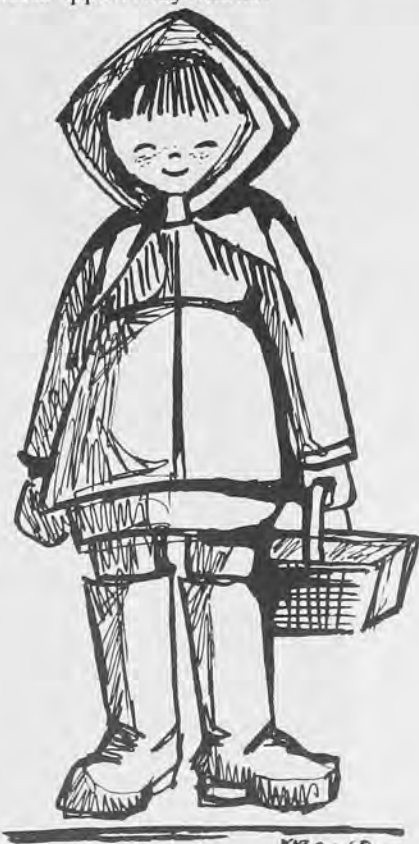
8

МАЛА

РОЗВІДУВАЧКА — „А 12”

Було це взимку, на початку 1919 року. На західно-українських землях від гір Карпат у Галичині у північному напрямку аж до Волині, розтягався фронт, на якому боролися два війська: українське, що боронило своїх земель, та польське, яке хотіло ці землі видерти з рук українського вояка та приєднати до Польщі.

До команди українського полку, у підкарпатському містечку Старий Самбір, зголосився вістовий команди куреня. З ним була мала дівчина. У записці, яку передав вістовий, командир куреня зголошував, що фронтова стежа перейняла якусь дівчину, яка передісталася через фронтову лінію з польської сторони і заявила, що вона є українською розвідувачкою. Курінна команда передає її команді полку для розслідування справи. Комендант полку доручив мені переслухати цю дівчину, щоб дізнатися, хто вона та в якій цілі перейшла фронтову лінію.

Дівчина, невеличка на зріст, з ластовиннями на личку, з ясним волоссям, яке виставало з-під вовняної хустки, що прикривала голову, у високих чобітках та в козушці, тримала у руках малий кошчичок.

— Як називаєшся і з якої місцевости походиш? — я запитав її.

— Називаюся Анна Ш., а мешкаю у моїх батьків у підльвівському селі Н., відповіла вона.

— Скільки тобі років? — спитав я.

— Дванадцять.

— Ти українка?

— Якби вам це сказати? Мої батьки німецькі колоністи, що здавна живуть у селі Н., серед українців. Я виросла серед українських дітей і говорю по-українському, як усі в селі, але з батьками вдома говоримо по-німецькому, а у школі навчилася по-польському. У селі мене кличуть Гануська.

— Покажи, що в тебе в кошчичку?

У кошчичку було кілька коробок сірників, паперці до тютюну, нитки, голки, шпильки, кусники мила та ще деякі дрібниці.

— Кажеш, що ти з підльвівського села, а що ти робила в селі Бандрів, яке є далеко від Львова, та чому ти перейшла фронт? Тебе певно післали поляки. Що вони казали тобі тут робити? Кажі правду!

— Послухайте, пане старшино, я вам усе розповім.

— Добре, але спершу скинь хустку з голови, розстібни козушину і сідай у крісло, бо ти певно втомлена. А може ти голодна?

— Ні, дякую, я не голодна, бо мене накормили вояки.

Вона скинула хустку з голови, сіла у крісло і почала свою розповідь.

— У нашій хаті приміщується українська військова команда. У нас має квартиру командир цього відділу сотник Б., добрий знайомий мого батька ще з-перед війни. Він, коли приходить до хати на відпочинок, любить зі мною розмовляти, а я люблю слухати його розповідей про війну. От раз каже він до мене жартома:

— Слухай, Ганусько, ти така цікава дівчина, може б ти пішла через фронт, на польську сторону та подивилася, чи багато там польського війська? Ти такий малий бахур, то тебе не буде ніхто спиняти в дорозі.

— Добре, пане сотнику, я піду.

На це сотник розсміявся і каже: Та я так жартую, де ж я тебе пустив би в таку небезпечну дорогу, та ще й узимку.

— Ні, а я таки справді піду, бо хто спинятиме такого малого бахура, як ви кажете. І я вам опісля, коли повернуся, усе розповім, що бачила по тій стороні фронту. А знаєте, у нас рідня є і недалеко Перемишля, і коло Добромилля, і в селі

Бандрів, аж у Карпатах. Там є німецькі колоністи, і я буду в них відпочивати в часі подорожі. А зими я не боюся, бо до холоду я звикла.

Так два дні переконувала я пана сотника, аж укінці він погодився, ще й переконав мого батька. Мене підвезли вояки аж недалеко Перемишля, показали місце, яке не було добре обсажене польським військом, і там перейшла я фронт. Щоб якось виправдати моє ходження у прифронтовій смузі, дали мені оцей кошничок та оці речі, потрібні кожному воякові. Я підходила до польських вояків і питала, чи не потрібно їм чогонебудь з моїх «товарів», а коли випродала, то купувала новий у містечку, через яке проходила, і так «гандель» продовжувався. Була у Перемишлі, в Добромилі, у Хирові, і дісталася аж у село Бандрів, де живе мій вуйко.

— І не спіяли тебе в дорозі польські вояки?

— Спіяли, і то не раз; а радше — я їх спіяла і питала, чи не треба їм сірників, питок, паперців та інших моїх «товарів». Вони купували це в мене, а що я добре говорю по-польському і не вбрана у сільську, українську одягу, то й нікому не приходило на думку, чого то я кручуся поміж вояками.

Вона розповіла, у яких місцевинах бачила більші скупчення польського війська, де бачила гармати, що говорили поміж собою польські вояки, що говорили цивільні люди про війну, словом — її відомості були для нашої команди корисні.

— Це все ти дуже гарно розповідаєш, і видно, що ти не дурна дівчина, але я тебе не знаю. не знаю твоїх батьків, не знаю, чи тебе справді післав сотник Б., то чи я мушу вірити в те, що ти розповідаєш? Тебе могли вислати в такій самій цілі поляки — сказав я їй.

— О, так, так, пан сотник Б. це знав, що мені можуть не повірити, і наказав мені, що коли я перейду знову український фронт, маю зголоситися у військовій команді і попросити, щоб зголосили мій прихід телефонічно сотникові Б. Тільки не подавайте мого прізвища, ані місцевості, а скажіть, що у вас є «А 12».

«От, спритний дівчур», подумав я і передав усю її розповідь командирові полку. Ми пов'язалися телефонічно з командою відтинку сотника Б. і сказали, що «ми знайшли А 12».

— Що, що? — почув я голос у телефоні, «А 12»? — Добре, дуже добре, давайте його сюди, але хутко!

На фронті не можна говорити ясно і правдиво, бо розмови підслуховують різними апаратами ворожі розвідувачі.

Ми нагодували малу розвідувачку, дали письмове доручення військовим частинам, щоб улегшували її переїзд на місце призначення, посадили у потяг, і вона поїхала до свого села.

При наших фронтових зайняттях і клопотах, ми швидко забули про нашу небуденну розвідувачку «А 12», і були б забули про неї, може, і зовсім, аж одного весняного дня вона знову з'явилася у нашій команді. Цим разом приїхала вона потягом із шифрованим письмом сотника Б., щоб її перепустити через фронт на польську сторону. Вона розповіла, що пан сотник був дуже вдоволений її зйомовою мандрівкою та вістками, які вона принесла. Тепер висилає її знову, і вона має відбути дорогу з Бандрова через Перемишль додому. Пан сотник наказав їй добре придивлятися, яке військо є тепер на польській стороні, бо є відомості, що поляки дістали сильну військову підмогу з Франції.

Під сильним тиском польських військ, підкріплених польськими військовими частинами з Франції та Америки, український фронт заломився і ми мусіли відступати.

Три роки пізніше, коли західньо-українські землі вже були під польською займанщиною, одного дня вранці приїхав я, вже як цивільна людина, потягом у Львів. Я вийшов із залізничного двірця і чекав на трамвайній зупинці, щоб поїхати до міста. На зупинці чекав також гурт дівчат-учениць із книжками. Серед цього гурту побачив я якесь знайоме мені, здавалось, ясноволосе, з ластовиннями на личку, дівча. Я почав шукати в пам'яті, де я цю дівчину бачив? І вмить пригадалася мені мала розвідувачка «А 12». Користаючись, що багато учениць всіло до трамвайного воза, вона залишилася, чекаючи, мабуть, на інший трамвай, я приступив до неї і сказав тихим голосом:

— Добрий день «А 12».

Вона подивилася на мене великими очима, трохи збентежено, але не відповіла на моє привітання.

— Старий Самбір, Бандрів, 1919 рік, зима — пригадуєте собі мене?

— О, так, так, відповіла вона, оглянувшись, чи хто не прислуховується до нашої розмови.

Я запропонував їй, що проведу її до наступної трамвайної зупинки, бо є ще доволі часу, і вона до школи не запізниться.

Ми пішли в напрямі міста, а що я був молодий, а вона учениця з книжками під пахвою, ніхто на нас не звертав уваги, і ми могли спокійно говорити. Я перейшов з нею не одну, а мабуть три трамвайні зупинки, і в дорозі вона розповіла мені коротко про свою другу подорож, на весні 1919 року. На польському фронті вона побачила дійсно польських вояків, що говорили між собою якоюсь чужою мовою; чи була це французька чи англійська, вона не знала. Вона перейшла приблизно ту саму дорогу, що взимку 1919 року, тільки у протилежному напрямі, і щасливо добилася до свого села.

По закінченій українсько-польській війні вона записалася до школи у Львові, вчитися в українському вчительському семінарі, бо хоче бути вчителькою. До польської школи не хоче ходити, бо там називали б її «швабкою», а серед українських товаришок почувається як серед своїх.

— Як же закінчилася ваша праця розвідувачки? — спитав я її — не доніс ніхто на вас, що ви кудись мандрували?

— У селі ніхто не знав, куди я ходила, бо я говорила тоді, що йду до своїх сваяків на третє село, куди я давніше, і згодом ходила. А моя праця розвідувачки — і вона оглянулася, чи хто не слухає нашої розмови — ще не закінчилася.

Я тепер допомагаю моїм товаришкам, що працюють для тайної української військової організації. Працюю по змозі моїх сил, бо чуюся обов'язана до праці для народу, серед якого виростаю і на землі якого живу.

Це була моя остання зустріч з малою розвідувачкою «А 12». Де вона тепер і чи живе — не знаю...

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинні думати про
дорожній квиток і одержати безплатно всі
потрібні інформації і поради

в українськiм подорожнiм бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦІКАВУ КНИЖКУ!

Український тижневик "Новий Шлях", який появляється в Канаді, розписав передплату на книжку Уляни Любович п. н. "РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН". Це буде повне книжкове видання доповненої збірки нарисів із 6-літнього перебування Уляни Любович на засланні в Казахстані. Ці незвичайно цікаві і талановито написані нариси були частково публіковані на сторінках "Нового Шляху".

Наші читачі знають авторку із трьох її нарисів, що появилися у "Юнаку" в останньому році. Два з них розповідали саме про переживання у Казахстані одного з наших пластунів, третій — це спомин про "листопадний чин" брата авторки у Львові.

Уляна Любович, довголітня пластунка, включилася тепер повністю у пластове життя. Свої важкі переживання у Казахстані уміє вона розповідати із питомим гумором і не один раз укажує на те, як у цих нестерпних обставинах життя дотримувалась у практиці пластового закону.

Тому ця книжка цікава і для всіх молодших читачів. Заохочуємо Вас, Дорогі Подруги та Друзі, її якнайшвидше замовити.

У передплаті книжка Уляни Любович коштує 3.00 долари, які треба вислати разом із замовленням до відділу "Нового Шляху" в Торонті на адресу:

**Novy Shliakh, P. O. Box 165, Station "D",
Toronto 9, Ontario, Canada.**

Книжка має бути ілюстрована, а після надрукування її ціна буде вища. Тому замовляйте цю книжку вже тепер!

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

Дорога Дадю!

Моя сестра тепер є в досить незручній ситуації. Вона закінчила різні виховні курси, тепер уже є старшою пластункою, і кошовий провід хоче, щоб вона взяла один рій як сестричка. Але в нас вдома дуже погано з грошми, ми обі крім школи в суботу мусимо працювати, щоб «кінці латати». Батько, маючи 6 осіб на утриманні, ледве «тягне». Тепер моя сестра також може вести дитячий садок, за що платять по 5.00 дол. Ці гроші дуже нам потрібні. Біда в тому, що час садочку є той самий, коли можуть бути сходи з новачками.

Сестрі випоминають, що вона заміняла пластову працю на гроші. Чи це справді так? Кажуть, що вона буде і поганим прикладом іншим сестричкам, які підуть кудись, де дають гроші.

Я ще молодша від сестри і не знаю, як їй порадити. Що Ти скажеш, Дадю?

А. з Канади

Дорога А.!

Ми ніколи не повинні ставити пластової праці перед родинними обов'язками. Якщо у Вас дома такі обставини, як описуєш, — тоді і Ти і Твоя старша сестра у першу чергу повинні помагати батькові утримувати родину. Ніхто не може Вам цього випоминати чи уважати, що Твоя сестра може бути поганим прикладом для інших.

Подруга Дада

Дорога Подруго!

В листопаді моя мама і батько мали рівночасно свої курінні ради, бо вони обоє пластові сеньйори. Я з братом, розуміється, поїхала як завжди з ними. Але цим разом це припало саме на суботу та неділю, коли в нашій станиці був Листопадовий марш і апель. Мене мама виправдала у кошової, з якою товаришує, і все було в порядку.

Коли ми вернулися, то все ж мої товаришки і подруга з мого гуртка мені довго випоминали, чому я не була в неділю, 3-го листопада, на станичному листопадовому апелі, коли присутність для всіх бу-

ла обов'язкова, чому якраз цього року, коли було святкування 50-річчя Листопадового Зриву, ми мусили виїхати?

Мені на цій прогулянці з батьками було дуже приємно і весело. Там навіть ніхто не говорив, що це якраз 50-річчя і що треба було це святкувати, — але я не вміла відповісти на докори в курені і не думаю, що вони повинні були їх мені робити. Бо як мої батьки мали саме тоді свої пластові зустрічі і ніхто цього не брав їм за зле, то і мені можна було, та ще за виправданням моєї мами, не бути на цьому апелі. Чи не так?

Х.К.

Дорога Подруго!

Твої батьки, Твій брат і Ти повинні були бути у своїй пластовій станиці на Листопадовому апелі. Так наказували зробити в цьому святковому дні 50-річчя Листопадового Чину з 1918 року пластова совість та повинність виконання трьох головних обов'язків пластуна!

Подруга Дада

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

ДРУГА ВИСТАВКА ТВОРЧОСТІ МОЛОДІ В НЬЮ-ЙОРКУ

Від 30 вересня до 13 жовтня м. р. відбулася в Нью-Йорку у приміщеннях Народного Дому друга з черги виставка творчості молоді, що її улаштував 64 Відділ Союзу Українок Америки.

На виставці було експонатів 134. Брало в ній участь 34 молодих любителів мистецтва від 4 до 16 років життя.

Велика різниця віку, як і різниця способів праць від образотворчого мистецтва через кераміку до вишивки показує, чим наша молодь зацікавлена, але вимагає також певного упорядкування експонатів.

Між виконавцями було багато дітей наших мистців, яким, напевно, батьки допомагають розвивати вроджені здібності.

Із пластового юнацтва брали у виставці участь дві молоді співробітниці «Юнака», а це: пл. розв. Марта Навроцька і пл. розв. Христіна Баранська, як також інші юначки та юнаки: Оксана Гаврилюк, Анна Калина, Тереня Когут, Люба Кметик, Адріян Каратницький, Андрій Січинський, Ігор Магун і Олесь Кузишин.

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

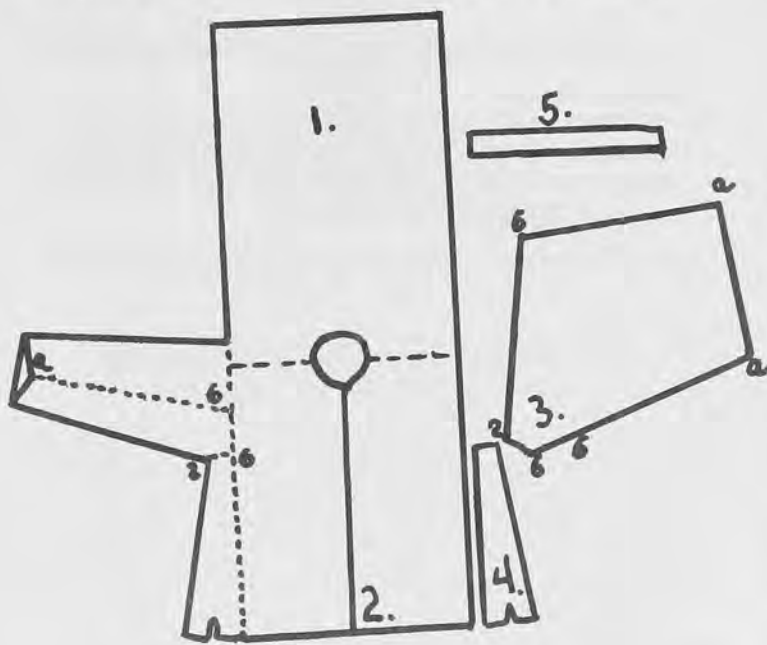
РОБИМО СОБІ ГУЦУЛЬСЬКИЙ СЕРДАК

У попередньому числі «Юнака» я показала Вам можливість пристосування української вишивки до модерного вбрання. При цьому я згадала, що пластунки у США виготовляють собі вже цілими куреннями гуцульські бронзові сердаки, які схожі на однострій. Започаткували цю «моду», здається, юначки із 44-го куреня ім. Оксани Джиджори в Ньюарку, за ними пішли юначки із трьох куренів у Нью-Йорку, юначки та старші пластунки у Філядельфії тощо.

Ця гарна і незвичайно пригожа прикраса пластових одностроїв для дівчат повинна б поширитися якнайбільше серед усіх юначок і стар-

ших пластунок. Напевно багато з Вас, Дорогі Подруги, хотіли б самі або при допомозі своїх матерів придбати собі такі сердаки — а не всі мають до цього такі добрі можливості та таких досвідчених у цьому ділі кравчинь, як наприклад, Нью-Йорк, Філядельфія чи Ньюарк.

Чи не було б гарно, якби наші пластунки в інших країнах також мали такі гуцульські сердаки? Отже, подаю для всіх точний опис такого сердака з рисунком за «Нашим Життям» із 1962 року, який напевно не всі бачили чи мають.

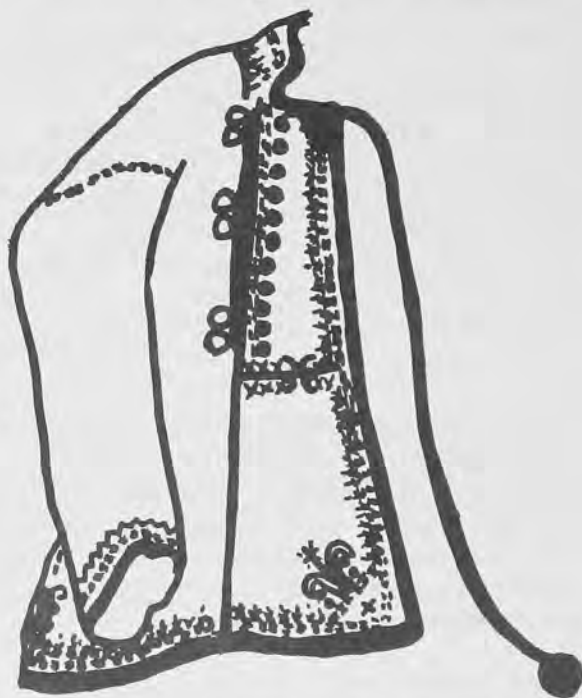

Крій гуцульського сердака

1. Станок із перегнутого кусника сукна. 2. Передні, доставні смуги станку «грідушки». 3. Рукав сердака. 4. Бічний клин. 5. Стоячий комір.

СЕРДАК

Сердак — це рід свити із червоного або брунатного сукна. В засаді крій сердака заснований на тому самому перегнутому куснику матеріалу, що й інші свити. На рисунку бачимо, що він робить станок (1). По його середині роблять ви-

Передня пола гуцульського сердака

Сердак обведений обміткою з волічки та декоративним швом із кольорової волічки. На грудях, там де «грідушки» лучаться зі станком — декоративні петлі.

різ для шиї. Передню частину розрізують на обидві поли. Щоб вони заходили одна на одну, додають до них довгі смуги «грідушки» (2). Рукави мають своєрідний крій (3). Їх приточують до станку швом до переду. Збоку сердак викінчують клинами (4). Виріз шиї обведений невеликим стоячим коміром. (5).

Хорунжа і підхорунжа куреня юначок
у гучульських сердаках

Усі шви сердака орнаментовані стібами із колірної волічки. Окрім того «грідушки» із-перед покриті орнаментом з волічкового шнурка (дивись рисунок) у жовтій, цеглястій і зеленій барві. Часто бувають ще китички із тієї ж колірної волічки, звані «дармовисами» або «бовтніці», себто зав'язки, що звисають від коміра.

**

Пластунки вживають для сердаків темно-бронзового легшого за сукно вовняного матеріалу, який можна дістати у склепах. Інформації, де можна його дістати, подадуть Вам радо у пластовій крамниці «Молоде Життя» в Нью-Йорку.

Також, як бачите на світлині наших юначок, його не вишивають так багато, як показує рисунок. Але, чи не красні наші пластунки у сердаках? Чи не хочете всі Ви так виглядати?

На закінчення шепну Вам ще одну таємницю. В мене заховався, без уваги на всі мандрівки в часі Другої світової війни, такий оригінальний сердак із Космача, який я купила там, як була на пластовому таборі, і вже тоді носила його на пластовому однострою. Тепер давала його як зразок для пластунок у Ньюарку та Нью-Йорку і на його підставі постали десятки тих сердаків, що тепер тішать наше око.

Подруга Оля

ЗАПОЧАТКОВУЄМО БІБЛІОТЕКУ „ЮНАКА”

З 1969 роком, сьомим із черги роком видання нашого журналу для юнацтва, розпочинаємо підготовляти для Вас, Дорогі Читачі, серію бібліотеки журналу «Юнак». Брак книжок для юнацького віку відчуваємо цілий час, хоча вже багато дечого в тому напрямі пороблено. Думка про таку бібліотеку була вже від довшого часу у першого редактора нашого журналу — але досі не було можливості цього прегарного задуму провести в життя.

Із цим новим роком ми зважуємося при Вашій співпраці і допомозі на такий почин і вже в останніх числах 1968 року Ви читали на сторінках «Юнака» оповістку, що готується збірка творчості молодих пластунок і пластунок, які пробували вже своїх сил у «Юнаку», і тих, які мають тепер відповідні праці.

Від третього числа «Юнака» із першого року його видавання редакція розпочала рубрику п. н. «Молоде перо». Від цього часу під такою назвою появилася доволі велика кількість віршів, нарисів, репортажів, споминів, оповідань наших пластунок і читачів нашого журналу. Для деяких з них це були перші кроки у спробах власної творчості, що повели до дальших успіхів та визнання, інші, на жаль, закинули писання.

Тепер починаємо приготувати книжечку, яка містила б найкращі з виявів «Молодого пера», як також твори музичні чи графіки молодих наших друзів і подруг. Це діло взяла на себе пл. сен. Лариса Онишкевич, член редакції «Юнака», а остаточне зредагування книжечки виконає окрема редколегія, склад якої подамо Вам до відома.

Ця перша книжечка із серії бібліотеки «Юнака» мусить бути виїмково чепурна та старанна, бо в ній буде надрукована творчість Ваших друзів і подруг. Призначена вона саме для Вас.

Тому радіємо, що курені УПС і УСП «Перші Стежі» на своїй останній курінній раді вирішили дати фонди на це перше видання та цим пішли слідами інших пластових куренів як от — «Червона Калина», «Ті, що греблі рвуть» і «Лісові Чорти», що вже не один раз фундували цінні видання пластунок і непластунок.

Ми певні, що Ви, Дорогі Читачі, усі без виїмку допоможете, щоб наш задум перейшов у дійсність і щоб ми могли погордитися в черговому році ще одним успіхом спільної пластової праці.

Пл. сен. Ольга Кузьмович
головна редакторка «Юнака»

СПОРТ

ДЕЩО З ОЛІМПІАДИ 1968 р.

● Леонід Жаботинський з України знову здобув золоту медаль у підношуванні тягарів. Він, як перед чотирьома роками в Токіо, підняв разом 1,262 фунтів. Це встановило олімпійський рекорд, а Жаботинському дало ім'я найсильнішої людини на світі.

● Чехословаччина здобула разом сім золотих медалів, із цього Віра Казнавська здобула 4 у гімнастиці. Повернувши додому, Віра всі свої медалі (4 золоті і 2 срібні) віддала провідникам Чехо-Словаччини в доказ подяки за їхню поставу у відношенні до советського наїзника.

● У змаганнях у вільній гімнастиці двоє дівчат здобуло таку саму найвищу можливо оцінку 9,9 на 10 можливих точок. Це були українка Лариса Петрик і чешка Віра Казнавська. При вручуванні медалів можна було зауважити, що, коли заграли чеський національний гимн, Віра стояла гордо і гляділа, як її прапор підносився вгору. Коли однак для Лариси Петрик заграли советський гимн, Віра опустила очі та відвернулася від ненависного їй прапору, який підносився. Це був її спосіб протесту проти советської окупації Чехо-Словаччини.

● Найславніший на світі бігун на далекі віддалі Ран Кларк з Австралії знову не здобув золотої медалі. Хоча він має 17 світових рекордів у бігах на 2 - 10 миль, цей тепер уже 32-літній змагун уже від дванадцять років пробує безуспіш-

● Найстаршою змагункою на Олімпіаді в Мехіко була пані Джансон з Великобританії. Вона мала 66 років і брала участь у кінних перегонах.

● Найбільша кількісно на Олімпіаді «дружина» не була, якби можна сподіватися із СССР чи із США, а з Мехіко — числом 327 осіб.

● Американська телевізійна екіпа станції ЕйБіСі мала 464 члени.

● Андрій Бойчук — українець із Канади — здобув десяте місце у марафонському бігу. Останнього року він виграв золоту медаль у Пан-Американських змаганнях у Вінніпезі.

● Ел Ортер із США четвертий раз здобув золоту медаль та здобув олімпійський рекорд у меті диском. Першу свою перемогу він здобув у Мельбурні в 1956 році.

● Геріберто Синтрон із Порто Ріко програв змагання у боксі перед їх початком. Судді дізналися, що він лише 16-літній хлопець, а щоб змагатися у боксі треба мати 17 років — тому його здискваліфікували.

● Дружини із СССР виграли змагання у жіночій та чоловічій відбиванці. У чоловічій відбиванковій дружині грало 7 українців.

● Володимир Голубничий з України виграв хід на 20,000 метрів. Він здобув свою золоту медаль часом 1 год. 33 хвилини і 8 секунд. Джо-се Педраза із Мехіко був 1,6 сек. позаду (віддал 4 метри) і здобув срібну медаль.

Олімпійський чемпіон Річард Фосбурі

надбігає

підскакує

перескакує жердку

спадає

Володимир Голубничий виграв хід на 20 тисяч метр'в.
Джозе Педраза прибуває другий.

но добути золоту медалью на Олімпіадах.

Про біги на далеку віддаль у Мехіко він сказав: «уважаю, що це змаг трьох країн — Мехіко, Кенії та Етіопії. Інші змагуни не можуть витримати браку повітря на цій висоті (7000 стіп). Навіть, коли є можливість тренувати на цій висоті упродовж кількох місяців, людина не може бути така при звичаєна до цього повітря, як ті, що постійно в ньому живуть».

Як ми бачили на телевізії, багато змагунів мліло та часто потребувало кисня — отже розумовання Клярка правдиві.

● На мекіканській висоті (7000 стіп) людина важить 1 і 1/2 унції менше ніж на поземі моря. Кажуть, що це допомогло у скоках, тому, що змагуни почуваються легшими. Може, це і мало вплив на ряд нових рекордів у скоках у Мехіко.

Ст. пл. Любомир Шулякевич, Чок
Монтреаль, Канада.

Бімон здобуває рекорд
скоком на 29 стіп і 21/4 інча

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

У суботу, 26-го жовтня 1968 р., відбувся дуже успішний відбиванковий турнір пластової молоді Нью-Йорку, Ньюарку та довколишніх станиць. Турнір улаштували курені старших пластунів і пластунок, а саме, 23-ій Курінь УСПів «Червона Калина» і 18-ий Курінь УСП-ок «Чортополохи», а в турнірі взяло участь 5 дівочих дружин і 4 хлоп'ячі, разом 53 змагуни. Змаганням, що відбулися на трьох відбиванкових кортах Колумбія Гайскул в Ньюарку, приглядалося понад 100 глядачів, здебільша — члени юнацьких куренів, які морально підтримували свої курінні дружини.

У висліді турніру 1-ше місце серед юначок здобув 44-ий Курінь ім. Оксани Джиджори з Ньюарку, а серед юнаків 5-ий Курінь ім. Петра Конашевича-Сагайдачного також з Ньюарку.

В загальному табеля вислідів така:

Юначки:

1. 44-ий Курінь — Ньюарк
2. 30-ий Курінь — Нью-Йорк
3. 38-ий Курінь — Пассейк
4. 20-ий Курінь — Ньюарк
5. 26-ий Курінь — Джерзі Сіті

Юнаки:

1. 5-ий Курінь — Ньюарк
2. 15-ий Курінь — Елізабет
3. 3-ий Курінь — Нью-Йорк
4. Самітники (змагуни з різних куренів).

Того самого вечора для учасників турніру та всієї пластової молоді Ньюарку, Нью-Йорку і довколишніх станиць відбулася вечірка у шкільній залі св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Вечірку приготували та провели організатори турніру — старшопластунські курені «Червона Калина» та «Чортополохи».

ЛИСТОПАДОВІ СВЯТКУВАННЯ СЕРЕД ПЛАСТУНІВ НЬЮ-ЙОРКУ

50-річчя Листопадового Чину було особливо святочно відзначене пластунами Пластової Станиці в Нью-Йорку.

У сам день 1-го листопада, що припав на п'ятницю, кіш пластунок відбув оригінальний листопадовий змаг, а опісля зібрався у Пластовому Домі на святочну 'ватру'.

НАШЕ ЮНАЦТВО ПОДОРОЖУЄ

Багато наших читачів з радів юнацтва має гарні успіхи у школах, а завдяки тому вони мають також нагоду пізнавати світ, подорожувати і своєю поставою здобувати добре ім'я для Українського Пласту.

Ось, як довідуємося, учень однієї з найкращих католицьких шкіл у Нью-Йорку, пл. розв. Ігор Рак, із 3-го Куреня УПЮ-ів ім. І. Мазепи, перебув останнє літо в Німеччині та Австрії, як член малої вибраної групи своєї школи, для вивчення німецької мови на віденському університеті.

Шість тижнів тривала ця цікава подорож, що дозволила Ігореві пізнати Баварію, Берлін та зокрема добре Відень, у якому група перебула цілий місяць на інтенсивній науці, але і на пізнаванні Відня та його мистецьких пам'яток.

У висліді наш друг здобув дуже місце у знанні мови і відповідну нагороду, а рівночасно здобув багато вражень і життєвого досвіду, про що напевно ще й досі розповідає.

Ми певні, що багато наших читачів з юнацтва подорожує, переживає неодну цікаву пригоду та має успіхи, про які б нам варто знати.

На горі "Гафелекар" — на висоті 2300 метрів — біля Інсбруку, Австрія.

Гріб Моцарта на цвинтарі св. Марка у Відні.

Отже, пишіть і присилайте світлинки, а ми радо будемо містити Ваші дописи в нашому журналі.

Гора "Дурнштайн" над Дунаєм в Австрії, де був ув'язнений англійський король Річард Львине Серце.

Нью-йоркський кошовий, ст. пл. Юрій Савицький вручає відзначення юнакам з 21-ого куреня УПЮ-ів, пл. розв. Михайлові Штогринові і пл. скобові Петрові Хемі.

пл. сен. Павло Дорожинський, Нью-Йоркський станічний, вітає нових розвідувачів.

Почесним гостем на ній була пані Олена Федак-Шепарович, співучасниця Листопадового Зриву в 1918 р. Вона у безпосередній, живий спосіб розповіла пластункам про свої незабутні переживання у Львові у пам'ятному 1918-ому році.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євгенія в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79/98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки *
- * содові води
- * морозиво *
- * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільні і канц. приладдя *
- * українські і чужомовні часописи.

«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

Листопадова сценка

Коротка, добре підготована програма "ватри", яку вела ст. пл. М. Шевчук, святочний настрій, розповідь учасниці листопадових днів — це все залишило пластункам велике враження. Особливо зворушливим був момент, коли кошова пластунка, пл. сен. Дарія Бойдунник, передала станичному Пл. Станиці Нью-Йорк, пл. сен. П. Дорожинському, калитку із землею з України, яку здобули першуні листопадового змагу — 30-тий курінь УПЮ-ок ім. Софії Галечко.

Ця виняткова своїм характером кошовка збірка була ще довго темою розмов юначок. Цікаво, що деякі з них зазначили-піднесли в розмовах щастя їхньої гості на "ватрі" — якій доля дозволила молодого дівчиною пережити і брати участь у проголошенні Української Держави у Львові — коли вона порівнювала його із "порожнім" теперішнім життям української молоді у США.

**

В неділю, 3-го листопада 1968 р., відбувся у великій залі Народного Дому в Нью-Йорку святочний апель Пластової Станиці.

До збірки стануло близько 400 пластунів і пластунок від новачтва до

Прапори почесь дай...

сенйорату включно. Серед сенйорів особливо вітали двох учасників листопадового зриву, а це пл. сен. Володимира Дармохвала і пл. сен. Богдана Макарушку.

Короткий наказ, відчитаний писарем Пл. Станиці, ст. пл. О. Козаком,

ПРОГУЛЯНКА НА СНОВДОН

Допис із Великобританії

По довгих нарадах табору на "Верховині", нарешті рознеслася вістка по шатрах, спершу пошепки, потім голосніше, що старше юнацтво і старше пластуництво піде на одноденну прогулянку до Сновдонії, щоб здобути вершок Валії, цебто Сновдон.

Вирушили з табору вранці, по доброму сніданку. Погода була непевна. Приїхавши до підніжжя Сновдону, ми висіли з авт і глянули з респектом на його понуру силуетку на тлі трохи захмареного неба. Вершок був заслонений мрякою. Хтось із-поміж старших, які з нами приїхали, зробив заувагу, що за його рідним селом в Україні були два такі "горбки", — а то ще й вищі!

Спочатку ми вгору йшли виспаною штуром стежкою, яка поволі здіймалася вгору, і зовсім не здавалося, що йдемо на Сновдон, а тільки — на приємний прохід у гористій околиці. З обох боків видно було казково-сині озера, у яких соняшне проміння розсипалося в усі барви веселки. Через півгодини ходу скінчилася "бита дорога", і почався справжній Сновдон. Ми вибрали другу найлегшу дорогу на гору, яка не була надто тяжка. Саме тоді почав накрапати дощ, щоб ми на Сновдоні мали нагоду побачити і Сновдонське болото!

монтаж, що його підготували ст. пл. О. Комар і Г. Гірняк, декламації, співи, наприкінці пластовий спосіб відзначування 1-го Листопада: переходу з уряду до уряду, іменування, відзначення, чергувалися одні за одними. Апелем проводив кошовий, ст. пл. Юрій Савицький. На святі були присутні члени КПСтаршини у США під проводом голови пл. сен. Я. Бойдунника.

Через дві і чверть години ми досягнули шпиль гори. На ньому кільканадцять квадратних метрів площі, на якій стоїть грубий кам'яний стовп, що зазначає шпиль Сновдона. Із цього пункту, коли не заслонює мряка, видно чудову панораму гір, долин і озер — як на мапі.

Щоб показати англійським і валійським туристам, які опинилися на вершку при допомозі "механічних засобів", що Сновдон здобули самотужки українські пластунки, ми затанцювали довкола топографічного стовпа аркана. Пізніше ми всі зішли кілька метрів уділ до ресторану, звідкіль деякий час лунали українські народні і пластові пісні, за що ми одержали від туристів рясні оплески.

На долину зішли ми довгою, але легшою дорогою. По дорозі, у туристичному бюро, відшукали книгу відвідувачів, у яку вписалися ми по-українському. Ще п'ять миль мусіли ми мандрувати дорогою, поки дісталися до нашого транспорту. Тут чекала на нас перекуска — канাপки, які нам дуже смакували. В дорозі до дому ми вступили до соснового лісу, де якраз по дощі був чудовий запах і там ми шукали грибів. Хоч не знайшли ми їх багато, але цей ліс дав нам деяке уявлення про атмосферу в далеких і неприступних нам Карпатах.

Приїхали ми до табору утомлені, але горді з наших досягнень і щасливі, що так гарно і цікаво відбули нашу прогулянку.

Учасниця

Усміхнися!

- Чи можна говорити з редактором?
- Його не має.
- Як же? Я недавно його бачив!
- Так, але він раніше вас запримітив.

НОВАЦЬКА КАДРА “ЗОЛОТА СТЕЖКА”

У вівторок, 25 червня 1968 р. увечері, майже всі учасники 42-ої Ради Орлиного Вогню — табору для вишколу виховників, вирушили автобусом з Нью-Йорку на “Вовчій Тропі” в Іст Четгем, США.

Погода була прекрасна, але вже в дорозі захопив нас дощ, і так не залишив нас упродовж перших трьох днів кадри. Ми мусіли мати свої заняття в будинках, аж доки природа не стала добрішою для нас, і від того п'ятого дня кадри ми були справді серед природи. Гутірки відбувалися під деревами, спів — перед куреннями, ігри — на великій галявині, а вогники в лісі — під зорями.

Швидко проминули дні, і ми не оглянувшись, як прийшла прощальна ватра. Сестричка-комендантка роздала нам відзначки, і нам було дуже сумно, що мусимо роз'їздитися. Хоча нам кадра так хутко проминула, проте, ми всі згадуємо її досі, і напевно вона допоможе нам у нашій виховній праці.

Пл. розв. Роксоляна Мицьо
Елізабет, США.

ПЕРЕХІД З ЮНАЦТВА ДО НОВАЦТВА

Приїхали ми на новацьку кадрю добрими пластовими юнаками та юначками. Більшість з нас вже відбула не один юнацький табір, кількадевні мандрівки, змаги на “Святах Юрія”. Всі були загартовані та григотовані до “важкої” юнацької праці, дисципліни, впорядку тощо.

Тимчасом, ми швидко побачили, що не будемо у юнацькому світі, а мусимо “переставитися” до новацтва. Від першого дня почалися завдання, новацькі пісні і ігри, майстрування — всі ці заняття кликали нас в інший, нами вже забутий, світ. Треба було думати як новачи, жити в царстві казок у новацькій уяві — але це не було легко. Багато з учасників кадри не хотіли піддатися і втратити свій юнацький світ. Хто ж хотів би як новач, повертатися до міста і до друзів? Але, кадра має за завдання приготувати до праці з новацтвом, і тому ми всі мусіли знайти успішну “середину” між цими двома світами.

Одначе, чи зуміємо бути одночасно новачками і юнаками, покаже наша виховна праця. Чи кадра справді змогла нас перемінити, буде напевно залежати від поодиноких учасників і їхньої настанови до праці з новацтвом.

пл. розв. Мотря Шараневич

ЮНАЦЬКА КАДРА “СИЛА МРІЙ”

Влітку 1968 року я мала змогу поїхати на табір-кадру для здобуття 2-ого ступеня КВ юнацьких виховників. Ця кадра залишилася на завжди у моїх споминах як добра наука для мене і як чудово пережитий час. Там я не лише навчилася, як правильно вести юнацький гурток, писати пляни, приготувати сходи тощо, але я також зрозуміла, що це є справжня співпраця і пластове братерство. Я побачила Пласт не лише як організацію, але як окремий спосіб життя.

42-ий курс Ради Орлиного Вогню “Золота Стежка” в 1968 році на “Вовчій Тропі” США.

Учасники курсу при новацькій грі

43-ий курс Ради Орлиного Вогню “В далекі Карпати” на Батурині, біля Монترіалю, в Канаді, в серпні 1968 року.

Учасники курсу новацьких виховників на кадрі на “Вовчій Тропі”.

На юнацькій кадрі, як і на новацькій було дуже багато гутірок. Спершу здавалося, що ми нічого іншого не будемо робити, як лише слухати гутірок. Але далі ми почали вчитися на практиці, як вести гурток, книги, рухалися, бігали і співали.

До нас приїздили різні прелегенти з-поміж пластунів сеньйорів, що говорили нам на різні теми, але кожна гутірка кінчалася менше більше так: "Ви, як юнацькі упорядники, маєте ввесь час давати добрий приклад, бо вас завжди обсервують, і за вами слідкують ваші юнаки. Як подружки і друзі Ви маєте показувати юнацтву дорогу знання і праці, а не робити за них все, як це буває в новацтві. Це велика різниця бути сестричкою і подругою".

Ми це зрозуміли, і з такою думкою ми тепер готові показати іншим цей Пласт, який ми знайшли і який так любимо.

пл. розв. Рома Ляшевич

ПІШКИ ДО ТАБОРУ

Допис з Великобританії

Мандрівництво завжди було, є і буде одним із найулюбленіших занять пластової молоді. Тому не диво, що два старші пластуні з Волвергемптоні — Мирон Постолан і Роман Страганин — зважилися дістатися до цього річного пластового табору на "Верховині" найстарішим способом транспорту — пішки.

Щоправда, під впливом тагару повного пластового вираду (наплечника, шатра, кухонного вираду тощо) і далекої дороги та обмеженого часу — вони змодифікували свій задум і прийняли невеличкого "ліфта" у поїзді Англії, але дальший шлях через цілу середньо-східню та північну Валію вони мандрували пішки та по чотирьох днях тріумфально умаршували на майдан "Верховини".

Їхня мандрівка була повна пригод та милих переживань. І хоч утомлені до безкраю, радо розповідали про все своїм побратимам, які чекали нетерпляче їхнього приходу.

Ціла Валія в тому часі — це безмежне море різних туристів, табориків, караванів та кольорових шатер.

Стрічали вони по дорозі шведських, німецьких, американських та англійських скавтів, які, впізнаючи їх по пластових одностроях, швидко навіязували товариські відносини. Біля відомого озера Бала англійські скавти прийняли наших пластунів до себе наніч та спільно влаштували веселий вечір. Прощаючись уранці, англійські скавти обіцяли відвідати нашу "Верховину".

Чудові краєвиди високої, славної Сноудонії та лісисті гори відомого Бетсі-Койд причаровують молодих мандрівників, а ясне, гаряче сонце та голуба асінь були всюди з ними.

Аж на четвертий день їхньої мандрівки, насунулися темні хмари і дрібний гірський дощик зросив довкілля та звів їх із гірських стежок на биті дороги, якими вони остаточно дісталися до табору. Їхня особиста мандрівка покищо скінчилася, а по короткій перекусці їм належить відпочинок.

Але завтра їх чекають далі обов'язки у таборі, вони знову увімкнуться в нашу "спільну мандрівку до великої мети".

3. Д.

(Із "Пластового кутка" в "Українській Думці", Лондон, Вел. Британія, вересень, 1968 р.).

**Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником**

«ЮНАКА»!

Тому

ЩЕ СЬОГОДНІ

вишліть 6.00 дол.

як передплату на 1969 р.

НАША ПРОГУЛЯНКА

Кожного року, як тільки почнуться перші осінні дні, ідемо на прогулянку. Підготовка триває кілька днів. Телефони дзвонять, повідомляючи про час і місце зустрічі. Цього року виїхали ми раненько, з нами, як казала подружка Оксана, будуть самі вибрані юнаки, з якими,

ВАЖЛИВА ОПОВІСТКА

НА 1969 РІК ОБОВ'ЯЗУЮТЬ НОВІ СТАВКИ ПЕРЕДПЛАТ «ЮНАКА»

для США — 6.00 амер. доларів,
для Канади — 6.00 канад. доларів,
для Австралії — 3.50 австр. доларів.

● Ставки передплат для інших країн подані на другій сторінці обкладинки «Юнака».

● Наших довжників прохаємо негайно сплатити залежні передплати за час до 31 грудня 1968 року за дотеперішніми ставками: у США і Канаді — по 5.00 дол. річно, в Австралії по 3.00 дол. річно, а в інших країнах, як подано на другій сторінці обкладинки «Юнака».

на її думку, не буде клопоту: Ромко, Зенко, Стефко, Адьо і їх курінний Богдан. У Стейтовому Парку Аллегоні чекав на нас Богдан, бунчужний із табору юнаків на Новому Соколі, який долучився до згаданих юнаків.

По дорозі ми вступили до католицької церкви в Норт Колінс, де ми вислухали Службу Божу. Як заїхали до парку, ми всі були зчаровані красою гір, які були вкриті мрякою. Погода була чудова, а на небі не було жодної хмаринки.

Цього року програма прогулянки була трохи відмінна від попередніх. Нас розділили на групи. Кожна група мала малу околицю і визначену на ній трасу. Маршуючи ми співали, розпізнавали сліди звірів та оглядали чудову околицю. На означеному місці, о 4-й годині по полудні, всі групи зустрінулися у "Громухих Скелях", де серед дерев побачили ми величезні каменюки, що лежали одні на одних. Пригадалися нам світліни з Бубнища та Урича, які ми бачили в "Юнаку". Ми всі разом мали теренову гру, навіязуючи до подій з боротьби УПА, яку приготував найстарший гурток юначок "Ластівка". Утомлені, але щасливі і веселі, поїхали ми до ресторану дещо перекусити. Точно о 9-й годині увечері зустріли нас батьки біля пластової домівки.

Пл. прих. Оленка Чмола
40 курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги
гурток "Фіалки", Боффало, США

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ НАШЕ ЮНАЦТВО ЧИТАЛО "ЮНАКА"

● Понижче поміщуємо уривок листа батька пластового юнака, надісланого до адміністрації "Юнака" в Торонті. Справою, порушеною в цьому листі, повинні постійно цікавитися впорядники юнацьких гуртків і зв'язкові юнацьких куренів та дбати про те, щоб наше юнацтво читало свій журнал. — Редакція.

До Адміністрації "Юнака" в Торонті, Канада.
Велимишановні Панове!

Було б побажанням, щоб у Пласті питали на сходинах наше юнацтво, що в "Юнаку" пишуть. Батьки за "Юнака" платять, наші діти його дістають, але не всі читають. Цю свою заувагу висловлюю тільки для того, щоб діти насправду полюбили українську мову. Треба подумати, що буде за 5 чи 10 років, коли теперішні наші діти будуть мати своїх дітей... Тут не йде про одиниці, а цілий наш український загаль. — (тут є прізвище батька юнака з Кліфтон, США).

● Пересилаю \$6.00 на передплату журналу "Юнак" на черговий рік, а \$4.00 на пресовий фонд. З правдивою пошаною до Вас і щирим побажанням кріпкого здоров'я та повного успіху у Вашій праці. — Яків Остафійчук, Торонто.

● З мого першого заробітку складаю пожертву \$5.00 на дарункову передплату для незаможного юнака. — Пл. юн. Іван Нич, Клівленд, Огайо, США.

● Дорогий Юначе! Пересилаю свою передплату за "Юнака" на 1968 р. Цього року мені подобався "Юнак" більше як у попередніх роках. Мені подобалися оповідання і гутірки про мистецтво. Коли читаю "Юнака", дізнаюся більше про пластунок і пластунів у далеких країнах. Дуже дякую, що Ви нам видаєте такий гарний журнал. — Скобі! — Пл. розв. Варвара Тиховецька, Ст. Катерінос, Канада.

● Мені дуже подобається "Юнак". Він подає цікаві новини з пластових осередків і є дуже інтересний. Дуже дякую за переслані мені числа. — Скобі! — Пл. розв. Оленка Ганушевська, Провіденс, Род Айленд, США.

● Посилаю передплату за Ваш дуже добре редагований журнал "Юнак" за 1969 рік. Моя дочка Зеня вже старша пластунка, Ч.Х., але Ваш журнал перечитує, бо він містить майже все, що цікавить пластунів. Останок з поважанням — М. Дідошак, Рочестер, США.

● у долученні пересилаємо чек на \$10.00 як передплату за "Юнака" для наших донечок за 1968-69 роки. Нам приємно відмітити, що журнал є на доброму рівні та цікаво редагований. — Остаємо з висловами нашого признання та з пошаною — В. і О. Наконечні, Вашингтон, США.

ЗАПОЧАТКОВУЄМО БІБЛІОТЕКУ „ЮНАКА“

На увагу пластовим таборам, станіям
та поодиноким пластунам!

Плянємо розпочати бібліотеку «Юнака» збіркою
МОЛОДОЇ ПЛАСТОВОЇ ТВОРЧОСТІ
(проза, поезія, графіка, репортажі, есеї)

У цій збірці будуть поміщені талановиті ви-
яви нашого юнацтва та старшого пластунства.
Прохаємо висилати таборові одноднівки, гурт-
кові журнали та індивідуальні твори на адресу:

Mrs. L. Onyshkevych, 9 Dogwood Drive, Nassau
Estates II, Trenton, N. J., 08638, U. S. A.

Пл. сен. Лариса Онишкевич
Трентон, США

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-**
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **5 1/2 %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці
"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont

ОГОЛОШЕННЯ
для тих, що опраляють «Юнака»!

Як і попередніми роками приготуємо
зміст усіх чисел «Юнака», що появилися в 1968
році. Зміст цього 6-ого річника «Юнака» буде
надрукований на окремих чотирьох сторінках у
лютневому числі «Юнака» з 1969 року. Тому
всіх заінтересованих наших передплатників про-
хаємо стриматися до того часу із оправою чисел
«Юнака» з 1968 року.

Адміністрація «Юнака»

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 4 $\frac{1}{2}$ % ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto Ontario
Tel.: RO 7-7246

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА“

Провід Старшо-пластунського з'їзду, що відбувся

1 і 2-ого вересня 1968 р. на оселі "Писаний Камінь" в Клівленді, США	\$25.00
Гурток "Орел", 3-ий Курінь УПУ-ів ім. Симона	
Петлігори в Торонті, Канада	15.00
пл. сен. Рома Ганьківська, Торонто, Канада	10.00
"Братство", Торонто, Канада	10.00
пл. сен. Богдан Ковалюк, Монреаль, Канада	10.00
пл. сен. Оксана Генгало, Філадельфія, США	5.00
пл. сен. Богдан Шулякевич, Монреаль, Канада	5.00
пл. сен. Богдан Олійник, Едмонтон, Канада	5.00
ст. пл. Роксоляна Кручова, Монреаль, Канада	5.00
пл. юн. Славко і Леся Яців-Жураківські, Торонто	4.00
пл. юн. Дарія Кушмелин, Торонто, Канада	4.00
ст. пл. Ірина Тершаковець, Торонто, Канада	4.00
пл. юн. Віра Пруць, Вестмонт, США	4.00
пл. юн. Юрій Чорний, Сарнія, Канада	4.00
пл. сен. Ярослав Лучкань, Вест Гартфорд, США	4.00
пл. розв. Аскольд і пл. уч. Лариса Козбурі, Парма, США	4.00
пл. юн. Бристя Кий, Валінгфорд, США	3.75
пл. юн. Петро Богданович, Денвер, США	3.00
пл. юн. Зенон і Андрій Березовські, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Василь Сеньківський, Гастінгс он Гадсон, США	2.00
пл. юн. Ірина Мельник, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. Юрій Макогін, Парма, США	2.00
пл. юн. Ліда Кухаришин, Едмонтон, Канада	2.00
пл. сен. Володимир Масюк, Філадельфія, США	2.00
пл. сен. Михайло Наконечний, Едмонтон, Канада	2.00
пл. юн. Марко Павлишин, Брізбейн, Австралія	2.00
пл. юн. Богдан Томків, Аллегані, США	2.00
пл. юн. Юрій Тарнавський, Торонто, Канада	2.00
ст. пл. Петро Срібняк, Вінніпег, Канада	2.00
ст. пл. Мирослава Бродович, Монтераль, Канада	2.00
пл. юн. Олег Бакалець, Пассейк, США	2.00
пл. юн. Олена Кукеруза, Міннеаполіс, США	2.00
пл. юн. Ольга Цурковська, Чикаго, США	2.00
пл. юн. Марія Одосій, Філадельфія, США	1.00
пл. юн. Ореста Заяць, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Роман Процик, Філадельфія, США	1.00
пл. юн. Олександра Кушнір, Йонкерс, США	1.00
пл. юн. Михайло і Петро Решітнік, Оттава, Канада	1.00
пл. юн. Мирон Мельник, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Роксоляна і Іван Лейбичі, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Ярема Шулякевич, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. Ігор Цегельський, Парма, США	1.00
пл. сен. Микола Кавка, Парма, США	1.00
ст. пл. Марія Іванишин, Клівленд, США	1.00
ст. пл. Христя Кінасевиц, Торонто, Канада	1.00
пл. розв. Остап Дідух, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Олександр Стадник, Едмонтон, Канада	1.00
пл. юн. Орест Сторожук, Ошава, Канада	1.00
пл. юн. Леся Андрухів, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Володимир і Богдан Цибрівські, Люїсвіл, США	1.00
пл. юн. Аркадій Чумак, Оттава, Канада	1.00
пл. юн. Ігор Білинський, Філадельфія, США	1.00
пл. юн. Дзвінка Макар, Дітройт, США	1.00
пл. юн. Роман Дербіш, Торонто, Канада	0.75
пл. юн. Богданна Копачівська, Гамільтон, Канада	0.75
Разом у цьому списку:	\$ 176.25

Ціна 50 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі

ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожноразово вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!